

Worldwide Travel, Inc.

Your One Stop Shop For International Travel Needs

Michigan Office Serving Community Since 1975.
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135
Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725

Lowest Fare Guaranteed

Los Angeles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste. No. 108, Fullerton, CA 92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

SUPER 8 Kansas

50 Units, Interior Corridor
Manager's Apartment
Grossing-\$815,000
Asking- 3.4 Times

Jas Randhawa
510.406.5056

Bob Seth
408.807.9784

INDUS VALLEY INVESTMENTS

Tenth Year in Publication

ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

Email: punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਬੀਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 18, May 2, 2009

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸਵਾਲ: ਅਡਵਾਨੀ, ਮੋਦੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ...

ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਹੋੜ ਭਾਰੂ

ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ 'ਕੌਣ ਬੇਂਗੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ' ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਵਲੋਂ ਵੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੀ ਉਛਾਲੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀਂ ਕਤਾਰ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗਠਜੋੜ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਬੁਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਵਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ।

ਲਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਲੈਂਗੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਵਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਅਲੈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਵੀ ਉਛਾਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਸ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਡਾ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ 'ਲੋਤੀਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਘਾਟ' ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਡਾ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ 'ਲੋਤੀਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਘਾਟ' ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦੋੜ 'ਚੋਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੋੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਡੀ ਦਾ ਨਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੋਣਾ ਪਿਛੋਂ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਠ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਯੂ.ਪੀ.ਐ. ਵਲ ਨਾ ਝੁਕੇ ਤਾਂ ਮਾਇਆਵਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਵਧ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਐ. ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕਿਹੜੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ ਤਾਂ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁੜ ਪੈਂਦਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਇਸ 'ਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉੱਤੇ)

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉੱਤੇ)

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਚੋਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਿਰਾਸ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਰੀ

ਬਾਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜਿਹੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀਟਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਮੁੱਹਿਮ ਸਿੰਘ ਸਟੇਜ ਤੱਕ ਆਂ ਅਪੰਡੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਸਹੀਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਣੇ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉੱਪਰ ਭਾਰੀ ਪੇਂਗੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪਕਤਨ ਲਈ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਹ ਵਲ ਵੇਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋਤ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਹੁਣ ਕੰਧ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਪਿਆ ਸੱਚ ਹੈ। ਘਟਨਾਕਮ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੱਤੇ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੋਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ

ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਲੱਭਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਪ ਹਨ। ਚੋਣ ਮੁੱਹਿਮ ਦੇ ਨੁਕਤਾਂ ਨੂੰ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਰਿਸ਼ਾਵਾਨੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਭਾਵੇਂ ਬੀਬੀ ਰਿਸ਼ਾਵਾਨੀ ਕੋਣ ਭੱਠਲ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਹਾਬਰ ਮੰਤਿੰਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੀਡਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਵਾਂ ਬਾਦਲਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਾਰੀ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਪੀ. ਨੂੰ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉੱਤੇ)

North American Truck Stop

ਖੁਸ਼ਬਰੀ! ਖੁਸ਼ਬਰੀ!! ਖੁਸ਼ਬਰੀ!!!

ਕੈਰੀਅਰ ਬਰਮੋਕਿੰਗ ਐਂਡ
ਕੈਰੀਅਰ ਯੂਨਿਟ
ਇੰਜਨ ਇੱਬੇ ਸਸਤੇ ਭਾਅ
ਉਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

909-350-3310, 909-697-5808

balwindernats@yahoo.com

14320 Slover Ave., Fontana, CA 92337

CDL LICENSING IN JUST 3 WEEKS!

MICHIGAN WORKS APPROVED!

ALL STARS

★ TRUCK DRIVING SCHOOL INC ★
151 MILITARY ST. ★ DETROIT, MI 48209
313-841-2222

CDL A, B, P & S
WITH AIR BRAKE

NO WAITING!

WE ARE AFFILIATED WITH NWLB

WE OFFER FULL TIME, PART TIME, AND WEEKEND CLASSES TO ACCOMMODATE YOUR SCHEDULING NEEDS

- ★ Assist in job placement
- ★ Flexible hours , fit your Schedule
- ★ More than 25 years experience
- ★ UP TO \$750 TO \$900 PER WEEK!
- ★ REFRESHER COURSES AVAILABLE
- ★ ONE-ON-ONE TRAINING

VISIT US ONLINE AT ALLSTARSCDL.COM
EMAIL US AT WWW.ALLSTARSTRUCKSCHOOL@YAHOO.COM

ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਅਲਗੋਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ: ਬਲਬੀਰ ਬੀਰ

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਆਮ ਕਰਕੇ ਉਮਰ ਦਾ ਸੈਂਕੜਾ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਲੋਕਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਸਤਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅਗਲੀ ਗੱਡੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਨੇ ਸਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਮਾਇਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖਦੀ ਏ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦਾਤ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ? ਜਿਵੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਜ਼ਮੂਨਾਂ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਸਬਜੈਕਟ 'ਚ ਹੁਣਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ 'ਚ ਨਾਲਾਇਕ, ਇਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਬੁਢਘਾ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬਜੈਕਟਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਅਤੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਵਿਸੇ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ, ਸਗੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੁਢਘੇ ਦੇ ਸਬਜੈਕਟ 'ਤੇ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਜਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹੇਕਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਬੁਢਘੇ ਵਿਚ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਲੰਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰੂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਸੌਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਸਾਇਟ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਜੂਰਗ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਦਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਜਵਾਨ, ਉਮਰਾਂ 'ਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ..।' ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਇਕ ਸੱਤਰ ਸਾਲਾ 'ਗੱਭਰੂ' ਅੱਜ ਕੱਲ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਵਜਾਉਂਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਕਰੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਇਕਾਂਠਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ ਭਰ ਰਿਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਸਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 1938 'ਚ ਪਿੰਡ ਲਲਿਆਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹੌਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਲਫ਼ਮਣ ਕੌਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ 'ਬੀਰ' ਨੂੰ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖਰਾ,

ਇਕ ਚੰਗੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਵੀ ਤੇ ਗਾਇਕ ਸਨ। 1947 ਦੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵਸ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਕਿਤੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜੀ ਸਨ। ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਤੁੰਬੀ ਨਾਲ ਯਾਨੀ ਪਾ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਡੀਂ ਕਲਿਆਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਕਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗੁਰ ਘਰ ਵਿਚ ਹਰ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਨੂੰ ਤੁੰਬੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਛੱਦ ਗਾਉਣੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸ. ਬੀਰ ਨੇ ਬਰੋਡੀ ਪਿੰਡ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸ. ਸਮਤਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਗੁਹਿਣ ਕੀਤੀ। ਸਮਤਾ ਸਿੰਘ ਕਿਤੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਵਜਾਉਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨੈਬਕੋਟੀਏ ਘੁਮਿਆਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਸਨ। 'ਬੀਰ' ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਨੈਬਕੋਟੀਏ ਘੁਮਿਆਰ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਰੂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਤੇ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਕਰਵਾਏ। ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸ ਕਰ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਮਰ ਦੇ

ਪੰਜਾਹਵਿਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰਲੇ ਡੰਡੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚਾਬੀ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਉਤੇ ਵੱਜਦੇ ਕਾਲੇ ਤੇ ਤਵਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਲੱਗਦੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾਇਬਕੋਟੀਏ ਦਾ ਖਾਸਕਰ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਿੰਨਾ ਵੱਸਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰਾ ਕਿਤੇ ਗਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਾਲ ਤੁੰਬੀ ਵਜਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ,

ਉਥੇ ਆਪ ਹੀ ਗਾਉਂਦੇ ਤੇ ਤੁੰਬੀ ਵਜਾਉਂਦੇ। ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾਇਆ। ਸੰਨ 60 ਤੋਂ 70 ਤੱਕ ਗੱਚਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ

ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਗੜਾ ਪਾਉਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਟਰੋਨਿਗ ਦੇਣੀ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭੇਗੜੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਾਬ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਕੋਲਿਤ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਵਜਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਾਜ਼ ਹੈ।

ਬੰਸਰੀ ਵਰਗ ਦਿਸਦਾ ਜਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਬੰਸਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਬੰਸਰੀ ਤੇ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ 'ਚ ਫਰਕ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਸ. ਬੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਸਰੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸਰਗਮ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਸੁਰੀ ਸਰਗਮ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ. ਬੀਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜੀਸਸ ਬਾਰੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਖੜਾਨਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਿਮਡੀਆਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਖੜੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵੀਰ ਵਿਆਹਾਂ ਜਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਢੋਲੀ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਹ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ 'ਬੀਰ' ਜਿਹੇ ਉਸਤਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਢੋਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੌਂਦਾ ਦੇ ਦੇਣ ਤਾਂ ਢੂਲ ਤੇ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗਮ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਦੂਣ-ਸਵਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਕਾਗੋ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ-ਅਮੈਰਿਕਨ ਜ਼ਿਹੇ ਆਰਗੋਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ. ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰੀ ਮੌਲੇ ਮੌਲੇ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਸ. ਬੀਰ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਰਿਤ ਤੋਂ ਸਿਕਾਗੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਰੁਬਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ ਹੈ ਤੇ ਬੀਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੀਰ ਵਰਗ ਬਜੂਰਗ 'ਗੱਭਰੂ' ਉਸਰਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਫੌਲੇ, ਮਾਹੀਏ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਲਗੋਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਧੂਨ 'ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਚਾਊਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇਡੇ ਤੇ ਰੰਗ ਭਰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਸਰਵਿਸ ਵੀ ਵਧੀਆ
Lowest Air Fares For INDIA

AB TRAVEL SERVICES
Ph.847-630-2096

SINGH PINLESS COMMUNICATION

NO Hidden Charges Connection Fee Montly Fee Rental Fee Other Charges

ਜੇਨੇ ਵੇਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਕੰਪੀਊਟਰ ਵੇਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਮਰਜ਼ੀ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਸੇਡ ਕਰਵਾ ਸਨ।

\$100 ਵਿਚ
79 ਮੰਟ
2.1¢ Per Minute

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਤੇ 2.4 ਸੈਂਟ (69 ਮੰਟ 30 ਮੰਟ)

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

We Will Beat Any Deal

On a Discounted Rate for Credit Card and ATM Processings Best Deal for all Business Owners Save Money

Hotel POS System

Credit Card Loans ATM INSURANCE Check Guaranteed Credit Card Advance Funding

Wright Express Voyager Fuelman Fleetscards

Need Financing?

We do Financing for Hotel/Motels, Gas Stations, and other Commercial Properties

Call Mr. Amrit Patel ATM Credit Card Services 1-877-ATM-0003

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਸਿਕਾਗੇ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ, ਸਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਗੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੁਏਈ, ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਖੁਬ ਰੱਣਕ ਰਹੀ। ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਨੂੰ ਗੁਬਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਵੇਰੇ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ

ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬੜਾ ਰਸਾਈਨਾ

ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰਖਿਆ।

ਚੈਂਪੀਅਨਜ਼ ਟਰਾਫ਼ੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 1 ਏਸ਼ਿਆਈ ਟੀਮ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਕੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਐਫ.ਆਈ.ਐਚ.) ਨੇ 28 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 6 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਮੈਲਬੋਰਨ (ਅਸਟਰੇਲੀਆ) ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਵਰਗ ਦੀ ਚੈਂਪੀਅਨਜ਼ ਟਰਾਫ਼ੀ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਟਰਾਫ਼ੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਛੇ ਟੀਮਾਂ ਭਾਗ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਭਾਗ ਲਵੇਗੀ। ਇਸ ਟਰਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸੂਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਇਸ ਟਰਾਫ਼ੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਡਰਾਅ ਮੁਤਾਬਕ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਇੰਡੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਪੇਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ।

Visit us on the web:
punjabtimesusa.com
Ph: 847-359-0746

ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ।

ਪੰਥਕ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਝ ਪਾਈ। ਇਸ ਮੱਕੇ ਕਰੀਬ 12 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅਮਿਤੁਪਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਦਲੇ ਤੇ ਲੱਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਾਡਿਆ ਜਿਸਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇਜ਼ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਠਾਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅੰਟਰਟ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਕਾਗੇ ਟੱਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ ਚਾਹ, ਜਲੇਬੀਆਂ ਤੇ ਪਕੋਤਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਐਸ.ਆਰ.ਐਸ. ਸਿਕਾਗੇ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਇਸ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾਤੇ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

Accommodation

Available

As paying Guest

For female, Student or Mature couples. For more detail:

Kay Kaur 708-444-0554

ਕੈਲਮਜ਼ੂ ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ
ਮੇਲਾ 9 ਮਈ ਨੂੰ

ਕੈਲਮਜ਼ੂ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਕੈਲਮਜ਼ੂ-ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ ਵਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਨਿਚਰਵਾਰ 9 ਮਈ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੇਕ ਕਿਵਿ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮੀਂ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਨੱਚਦੀ ਜਵਾਨੀ ਭੰਗੜਾ ਗਰੁੰਪ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਲਸਾਜ਼ਾ ਗਰੁੰਪ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰਜਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਇਸੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਕਲੱਬ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫੋਨ 269-601-0034, ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ 269-876-0394 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Matrimonials

Suitable, educated Jatt US citizen/Green Card/H1B holder for jatt sikh girl 5'7" 26yr studying Phd in USA. Call-704-930-1734.

sandhu_rajpal@hotmail.com

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬੈਂਸ, ਕੱਢ 5'9", 24 ਸਾਲ, ਐਮ.ਏ. ਬੀ ਐਡ, ਮਲਟੀਪਲ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਫੋਨ 847-852-6912

punjabtimesusa.com

SIDHU & ASSOCIATES REALTY COMMERCIAL REAL ESTATE

GAS STATION, HOTEL, LIQUER STORE
RESIDENTIAL REAL ESTATE IN ILLINOIS

ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ,
ਮੋਟਲ, ਹੋਟਲ,
ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ
ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ/
ਵੇਚਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਬਲਜੀਤ ਸਿੱਧੂ

Baljit (BJ) Sidhu, Broker

Cell: 630-862-0941

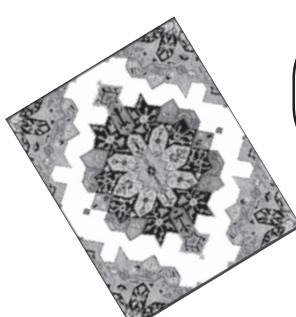
Fax: 630-423-4024

sidhu-realty@hotmail.com

ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ

ਘਰਾਂ/ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ
ਕਾਅਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ
ਭਾਅ ਪੁਆਉ

ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ, ਸਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਟਰੈਟ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ: ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਰੱਗ ਹਰ ਇਕ ਕਵਾਲਿਟੀ ਵਿਚ, ਕੀਮਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਘੱਟ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ! ਆਓ! ਦੇਖੋ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੋਣ ਭਰਪੂਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ੇਅਰ

ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ, ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦੇ
ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਾਰਪੈਟ ਪਾਵਾਂਗੇ

Same day service in
Chicago and suburbs

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾਰ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

ਕਾਲ ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਯ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਕੀਮ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੰਹੁੰ 'ਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਪੀ.ਏ.ਯੂ.) ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਜੋ ਰਿਪੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭਾਰ ਬੱਲੇ ਦੋਬੇ 227 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਪਿਛਲੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਨ੍ਹਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਜ਼ਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 15,000 ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਸਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮੋਗਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਰਜ਼ੀਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅੱਸਤ 200 ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਰਹੀ ਜਦੋਕਿ ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ 2007 ਤਕ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਠੱਲ੍ਹ ਪਈ। ਸਾਲ 2007 ਅਤੇ 2008 'ਚ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਫਿਰ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਖੇਤੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਲੋਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦੋਵਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ

200 ਤੋਂ ਵਧ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਪਟਿਆਲਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਨੂੰ ਲੰਘੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਾਰਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਮਰਹੂਮ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੇ 200 ਤੋਂ ਵਧ ਹਮਾਇਤੀ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵਧ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਪਰਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਆ ਖੜੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਫ਼ਿਲਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ. ਸਖਵੇਦ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਲਾ, ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਡਿਆਲਾ, ਯਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀਪੁਰ ਅਤੇ ਹਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੇਤਾ ਆਦਿ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਕਾਲੀ ਟਕਸਾਲੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਮਾਧੋਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੇਚ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹੇ ਐਡੋਵੇਕਟ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਡਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ 6 ਸਾਲ ਸਿੰਖ ਐਸੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, 1996 ਤੋਂ 1999 ਤੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਟੌਹੜਾ ਸਮੇਂ ਸੁਬਾਈ ਡੇਲੀਗੇਟ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਕਾਲੀ ਜਥ ਫਿਲਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਕੱਦ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵੀ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਉਪਰ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਚਾ ਸਿੰਖ ਆਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਵ. ਟੌਹੜਾ ਵਰਗੇ ਗੁਣ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵ. ਟੌਹੜਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫਿਲਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਬੰਬ ਫਟਣ ਨਾਲ ਬੱਚੀ ਸਣੇ ਪੰਜ ਹਲਾਕ

ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਜਾ ਕੇ ਛਿੱਗੇ। ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸੱਨੌਰੀ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇਤੇ ਸਾਥਿਤ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਣੀ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਝੁਗੀਆਂ-ਝੱਪੜੀਆਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਕਬਾੜ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਲੀਅਦੇ ਗਏ ਸਕਰੈਪ 'ਚੋਂ ਤਾਂਬਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚਾਈ ਕੁ ਫੁੱਟ ਦੀ ਲੋਹੇ ਦੀ ਇਕ ਰਾਡ ਨੂੰ ਤੇਤ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂਬਾ ਆਦਿ ਕਢਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਡ ਫਟ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਲੀਅਦੇ ਗਏ ਸਕਰੈਪ 'ਚੋਂ ਤਾਂਬਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚਾਈ ਕੁ ਫੁੱਟ ਦੀ ਲੋਹੇ ਦੀ ਇਕ ਰਾਡ ਨੂੰ ਤੇਤ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂਬਾ ਆਦਿ ਕਢਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਡ ਫਟ ਗਈ। ਸ. ਛੋਟੇਪੁਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਛੋਟੇਪੁਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਅਜਾਦ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਵੀ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤਾ।

ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਰਜ਼ੀਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭਾਰ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਦੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ 2003 ਤਕ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਰਜ਼ੀਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅੱਸਤ 200 ਤੋਂ 2007 ਤਕ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 15,000 ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਸਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮੋਗਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਕਰਜ਼ੀਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅੱਸਤ 200 ਤੋਂ 2007 ਤਕ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਠੱਲ੍ਹ ਪਈ। ਸਾਲ 2007 ਅਤੇ 2008 'ਚ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਫਿਰ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਸਾਲ 2007 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰੁਝਾਨ 'ਚ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ੀ ਆ ਗਈ, ਇਸ ਸਾਲ ਦੋਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ 181 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2008 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ 227 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਜ਼ਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰੁਝਾਨ 'ਚ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ੀ ਆ ਗਈ, ਇਸ ਸਾਲ ਦੋਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ 181 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2008 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ 227 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਜ਼ਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰੁਝਾਨ 'ਚ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ੀ ਆ ਗਈ, ਇਸ ਸਾਲ ਦੋਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ 181 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2008 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ 227 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਭਾਜ਼ਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫ

Punjab TimesEstablished in 2000
10th Year of PublicationPublished every Saturday
by A B Publication Inc.
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388**Editor:**
Amolak Singh Jammu**Astt. Editor:**
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh**Graphics:**
Mandeep Singh**California Bureau:**
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664**Director Bus. Relations:**
Pritam S. Grewal
408-406-0703**Jalandhar Bureau:**
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-279-1422**Distributed in:**
California, Illinois, Indiana, Michigan,
Wisconsin, Ohio, Iowa,
Mississippi, Arkansas, Texas, Nevada,
Virginia, Oregon, Arizona, Georgia,
Florida, Massachusetts, Washington,
Kansas, Minnesota**ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ**
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 75 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 350 ਡਾਲਰਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਲੇਖਾਂ
ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ
ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਤ ਕਰਦਾ
ਹੋਵੇ।**Disclaimer**The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.Sameway Punjab Times
does not necessarily endorses
the claims made in the
advertisements published in
Punjab Times.**All disputes subject to
Chicago jurisdiction.**

ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਹੋੜ ਭਾਰੂ

ਸਫਲਤਾ 'ਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਹ ਤਰਕੀਬ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਲਈ ਸੋਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਫਰਕ ਨਾਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਢਾਹ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਗੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 2007 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 80 ਵਰ੍਷ਿਆਂ ਦੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਦੋਂ ਆਪਣੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਯਾਤਰਾ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦਾ 'ਚ ਘਿਰੇ ਹੋਣਾ। ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਇੰਝਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਅਜੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖਲਾਅ 'ਚ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਰੁਣ ਸੌਰੀ ਤੇ ਵੈਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੇ

ਵੀ ਅਡਵਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਠੱਪ ਲਾ ਕੇ ਇਹ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਗਿਣਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲੋੜ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗਰੀਬ ਹਮਾਇਤੀ ਯੂਥ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਜ਼ਰਬੇ ਦੀ ਘਾਟ ਦੱਸਿਆ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੁਮਾਰੀ

ਮਾਇਆਵਡੀ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਗਠਨੇਤੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਚੋਣਾ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਣਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 'ਦਲਿਤ ਦੀ ਧੀ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਡੀ ਦੀ ਨੇਤਾ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਕੌਮੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਮਾਇਆਵਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸਪਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਧਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਬਰਾ ਗਈ ਹੈ। ਉਧਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਇਆਵਡੀ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ

ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣਾ 'ਚ ਵੀ ਬਸਪਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਠਨੇਤ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਖੱਬੋਪੱਖੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਇਕ ਗੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਕ ਰਾਏ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲ 'ਕੋਣ ਬਣੇਗਾ ਕਰੋੜਪਤੀ' ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭ ਚੋਣਾ ਮੌਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਚੋਣ ਸੀਰੀਅਲ 'ਕੋਣ ਬਣੇਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ' ਨੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪੱਧਰ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮੈਂਦਾਨ 'ਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਹੱਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਆਪੋ-ਧਾਰੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਿਥੇ ਹੈ? ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਣਾ ਆਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ

ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਘੀ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸ. ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਤਾਥੁੰ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਘਪਲੇ 'ਚੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 55 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰਕਮ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨੇ 2001 ਵਿਚ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਗੜੀ ਤੋਂ ਕਲਗੀ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਨੀਲਾਮੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ 2002 ਤੋਂ 2007 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਾਏ ਪੈਸੀ ਨੂੰ ਦੁਬਈ 'ਚ ਖਧਾਉਣ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਅਹਿਮਦ ਸਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਸਹੀ-ਸਲਾਮਤ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਂਪਾਂ ਵਾਪਸ ਭਿਜਵਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਬਦਾਲੀ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚੌਂਧੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਰਚਾ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨੇ 2001 ਵਿਚ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦ

ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਝੋਕੀ

-ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਬੋਹੁੰਦ ਅਹਿਮ ਮੰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸੂਰੂ ਹੋਣ 'ਚ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਵਕਫ਼ਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਲਕਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਚਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਹਮੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਕਾਰ ਇਸ ਸੀਟ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦਾਅ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਭਾਵਿੱਖ ਅੰਦਰ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ, ਤੈਹ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਸੀਟ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ੁਹਿਰ ਸ਼ੁਹਿਰ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਭਾਜਾਈ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਕ ਦਿਨ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕੜੀ ਦਾ ਬਣਨ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਅਧੀਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਚੋਣ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਰੁਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਧਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹਲਕਾ ਚੁਣ ਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਲੱਗ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਨ 'ਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸੁਖਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਵੀ ਇਹੋ ਕਾਰਜ ਕਰ ਕਰੇ ਹਨ।

ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡੇ ਦਾ ਕਿਲਾ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਲਈ ਢੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 10-10 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਬੰਦਿਆਂ

ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਚ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਅਥੇ ਬੰਦਿਆਂ ਕਾਰਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੋਟਲ ਤੇ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ 7 ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਲਈ ਪੁਰੇ ਬੁੱਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਜਿੱਥੇ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਪਸੀਨਾ ਵਹਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਆਲਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ

ਚੋਣ ਮੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
(ਉਪਰ) ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ
ਤੇ (ਨੇਂਦਰ) ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਭਾਂਵੇਂ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਧਨਾਂ ਪੱਖੋਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹੀਲੇ ਵਸੀਲੀਆਂ ਤੇ ਚੋਣ ਮੈਨੇਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਜ਼ੁਦ ਵੀ ਰਣਇੰਦਰ ਨੇ ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਨੀਦ ਉਡਾ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਾਂ ਹੈ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰੀਅਤਾ, ਇਹ ਲੋਕਪ੍ਰੀਅਤਾ ਰਣਇੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੀਅਤਾ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਣਇੰਦਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਨਾਲੋਂ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸੇ ਲੋਕਪ੍ਰੀਅਤਾ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਰਹੇ ਮਾਲਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਫੇਰ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੋਹਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਜੱਟ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਉਹ ਵਰਗ ਜਿਹੜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੇਟ ਪਾਉਣ 'ਚ ਜਿੱਜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੇਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਸੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਤੋਂ ਡਰਿਆਂ ਖੁੱਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਚ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

13 ਲੱਖ 36 ਹਜ਼ਾਰ 786 ਵੇਟਾਂ ਵਾਲਾ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਜਿਸ 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ ਦਾ ਲੰਬੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਲਕਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਜੱਦੀ ਹਲਕਾ ਵੀ ਹੈ) 'ਚ ਇਸ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਸਥਤ ਤੇ ਰੱਚਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਸੋਰ ਸਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਕਿ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਹੁਤ ਜੋਰ ਸੋਰ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ

ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਤਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸੂਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹਾਂ ਸਤਕਾਂ ਦੀ ਚੋਤਾਈ ਜਾਂ ਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨ ਆਪਣੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਲ 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਵੇਟਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਇਸ ਹਲਕੇ 'ਚ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੀ ਵੇਟ ਬੈਂਕ ਵੀ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਤਕਰੀਬਨ 85 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਵੇਟ ਵੀ ਜੇਕਰ ਇਕ ਤਰਫ ਭੁਗਤ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਾਸ ਪਲਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਰਫ ਖਿੱਚ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰਾ ਜੋਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡੇਰੇ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ 3 ਮਈ ਨੂੰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਆਸਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜ਼ਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਸਦੇ ਵੇਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਲੱਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਥੋਰਾ ਹੈ।

ਬੈਂਬੀਆਂ ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਅਰਸਾ ਤੇ ਲੋਕ ਜਨ ਸਕਤੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਹਿਰੀ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬੇਤੀਆਂ 'ਚ ਵੇਟੇ ਪਾਸੀ ਬਾਦਲ ਵਿਰੋਧੀ ਕੱਟਤ ਸਿੰਖ ਜਥੇਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਤੇ ਵੇਟ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੁਵੰਦੀ ਕੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦਾ ਵੇਟ ਆਪਣੇ ਹੋਂਦੇ ਨਿਕਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਸਿੰਖ ਜਥੇਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਡੋਰੇ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਸ਼ ਕਰਣ ਲਈ ਸਿੰਖ ਕਾਰਕੁੰਨਾ 'ਤੇ 250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੁੱਲ ਉਹਨਾ

ਛੀਡਸਾ, ਸਿੰਗਲਾ, ਮਾਨ ਤੇ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ ਦੀ ਚਾਰ ਕੋਨੀ ਟੱਕਰ

ਸੰਗਰੂਰ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਥੋਂ ਦਾ ਵੈਂਟਰ ਦੇਵਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਬਰ ਦਾ ਝੁਕਾਓ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਛੇ ਵਾਰ, ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜ ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੁਤਤਰ ਇਕ ਵਾਰ ਜਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਰਾਜਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਨ) ਵਲੋਂ 1989 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਵੇਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ 1999 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੱਤੂ ਰਹੇ। ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਵੋਟਰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਢੱਸਦਾ।

ਹੱਦਬੰਦੀ ਪੱਖੋਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦ ਦ ਆਜ਼ਹ ਉਮਾਦਵਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਕੇਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 1952, 1957 ਅਤੇ 1962 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ 1977, 1996 ਅਤੇ 1998 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਸਿੱਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ। ਬੀਬੀ ਨਿਰਲੇਪ ਕੌਰ ਨੇ 1967 'ਚ ਸਗਰੂਰ ਦ ਲਾਹੌਰਗਾਗਾ, ਸੁਨਾਮ, ਸਗਰੂਰ, ਦਿੜ੍ਹਾ, ਧੂਰੀ ਤੇ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਸਾਮਲ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ, ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਤੇ ਭਦੋੜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਧੂਰੀ ਹਲਕਾ ਰੋਪੜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਤੇ ਸੁਨਾਮ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਰਾਏਕੋਟ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਨੇ 1985 ਅਤੇ
ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ 2004 ਵਿਚ
ਸੋਨਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਿੱਤਾਂ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮਨੋਲ ਦੇਵਾਨ ਦੀ ਕਥਾ ॥੧੩॥

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ 218 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। 27 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੂਜੇ ਪਤਾਅ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਧਸ ਲੈਣ ਦਾ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਡਮ ਕੁਸਮਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

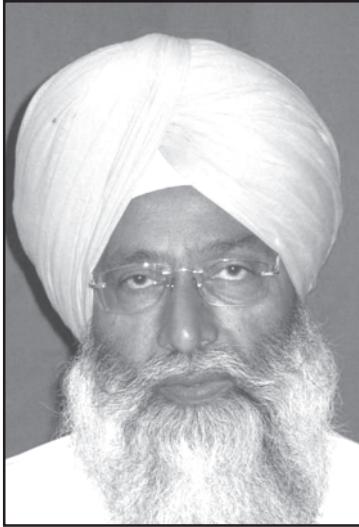
ਭੇਂਗ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਲ ਕੌਰ ਅਜ਼ਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਅਜ਼ਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਤਾ ਭਾਈ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵ ਸੈਨਾ (ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ) ਬਠਿੰਡਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹਲਕਾਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਰਹਿ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਰੁੰਦਾਸਪਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਧਿਆਣਾ 'ਚ 30 ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਬਠਿੰਡਾ 22, ਫਿਰੋਜਪੁਰ 27, ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ 16, ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ 14, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 13, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 14, ਖੱਡੂਰ ਸਹਿਬ 15, ਜਲੰਧਰ 15, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 12, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਹਿਬ 14, ਫਿਰੋਜ਼ਗੜ੍ਹ ਸਹਿਬ 11 ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ 'ਚ 5 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 218 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਚ 13 ਮੌਰਤਾਂ ਵੀ ਚੋਣ ਲਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 1 ਮੌਰਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਭੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਘਬੀਰ ਕੌਰ, ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਗਿਆਨ ਕੌਰ, ਹਸਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਪਰੀ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਟਾ ਆਜਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਤਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸਨ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜ ਕੌਰ, ਕੁਸ਼ਲਿਆ ਚਮਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੰਸ ਰਸ਼ ਹੰਸ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ., ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਸਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਪਰੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਮਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਮ. ਤੋਂ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਰੋਜ਼ੀ, ਬਸਪ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਕਿਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ

ਉਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 13 ਸੀਟਾਂ ਲਈ 218 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ

ਮਨੀਸ ਤਿਵਾਡੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ, ਬਸਪਾ ਤੋਂ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬਤਾ, ਬਸਪਾ ਤੋਂ ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੀਰ ਪੜਾਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਡੈਨੀ, ਬਸਪਾ ਤੋਂ ਰੇਸਮ ਸਿੰਘ, ਹਨ। ਬਿਠਡਾ ਤੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਬਸਪਾ ਤੋਂ ਨੇਮ ਚੰਦ ਹਨ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਗਾਈਤੀ
ਬਹਾਡ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੇਤਰ ਸਿੰਘ ਬੁਖਾਇਆ,
ਸੰਗੁਰੂ ਤੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.ਐਲ.) ਦੇ
ਤੁਰਸੈਮ ਯੋਧਾ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਲਵੰਦ
ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਸੁਖਦੇਵ
ਸਿੰਘ ਚੌਡੀਸਾ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਤੋਂ ਸਿਸਰਨਜਿਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੁਮਾਜ਼ਾ, ਬਸਪਾ ਤੋਂ
ਦੀਪਕ ਜੌਸੀ ਚੇਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ
ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾ
ਲਈ 9 ਹਲਕਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਸੰਸੀ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 191
ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰਾਖਲ ਕੀਤੇ
ਹਨ, ਜਿਥੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ ਵੇਣਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ।

A black and white portrait of Simranjeet Singh Manan. He is an elderly man with a very long, full white beard and mustache. He is wearing a dark turban and a pair of round-framed glasses. He has a gentle expression and is looking slightly to the right of the camera. The background is plain and light-colored.

ਹੈਲੀਆਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਨ।
ਹਲਕੇ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ
ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ
ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਚੋਣ ਮੁਨਾਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ,
ਮੁੱਹੱਲਿਆਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਰਨੀਆਂ ਵਿਚ
ਸਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਵੈਟਰ ਅਜੇ ਖਾਮੋਸ਼
ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਚੌਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਹ-ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ
ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੈਟਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ
ਮੱਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚੋਣ ਚਰਚੇ ਵੀ ਹੁਣ
ਗਰਮੀ ਫੜਨ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਪੇਸਟਰਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜੰਗ ਆਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ

ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪਿਆ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ 'ਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨਕਟ ਛੱਡ ਗਏ। ਫਲੈਟਾਂ ਤੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ। ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੂਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਠੱਢੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆ।

2006 ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਫਲੈਟਾਂ ਤੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ
ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਲਾਟੀ ਤਰਲੋਮੱਡੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ,
ਉਦੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪਲਾਟਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀਆਂ
ਕੀਮਤਾਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਰੱਜ-
ਪੁੱਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ
ਮੁਹਾਲੀ, ਪੰਚਕੂਲਾ, ਜੀਰਕਪੁਰ, ਡੇਰਾਬਸੀ ਤੇ
ਪੈਰਾਡੀ ਥੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਫਲੈਟਸ ਪਲਾਟ,
ਸੋਅਰਮ, ਬੁਥ ਤੇ ਸ਼ਾਪ ਕਮ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਣ
ਲਈ ਉਤਾਰਵੇਂ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ
ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਾਨੀਕਟਾਂ
ਨੂੰ ਠੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਕਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣੇ ਬੰਦ ਕਰ
ਦਿੱਤੇ, ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਦਾਰਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ।

ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨੇ ਪਾਨੀਕਰਤ ਅੱਧਾਰੇ ਛੁੱਕ

ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ

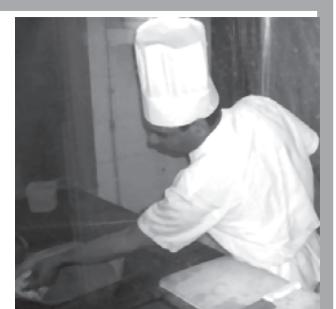
Punjabi Dhaba

**Fine Indian Cuisine
Restaurant & Banquet Hall**
2525 W. Devon Ave., Chicago IL 60659

Lunch & Dinner Buffet

ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪਾਰਟੀ ਬੂਕ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰੀਨ
ਸੇਵਾ ਲਈ ਦੇਵ ਜਾਂ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ

773-262-2080, 773-764-9392

ਅਸੀਂ ਨਾਨ ਅਤੇ ਤੰਦੂਰੀ
ਚਿਕਨ ਤੰਦੂਰ ਤੋਂ ਸਿੱਪਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਟੋਬਲ ਕੇ
ਪਰੋਸਦੇ ਹਾਂ

ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਰੱਦ, ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਜਲੰਘਰ : ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ

ਵਿਚ ਅਫਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ 'ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ' ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਹਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਖਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਵੈਰ ਕਮਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।' ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੰਘੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਏਥੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ. ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਮੀਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਧਰਤੀ ਸਹਾਵੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਕੀ ਹੋਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣ ਮੁੱਦੇ?' ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੀ ਸੂਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ 'ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਟ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਅਨੁਵਾਨ' ਹੇਠ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਾਬੜੀ ਭੁਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਇਸ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਰਮਾਈਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਿਸਾਹੀਣ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਨਿਸਾਨੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਰਿਸਤੇ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਪੰਡਿੰਦੂ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਉਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਪੱਖੀ/ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ।

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ੍ਰੀ ਜਾਤਿੰਦਰ ਪਨੀ ਨੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਵਨਾ

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ

ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰਤਿ ਸਹਾਵੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੌਰਾ ਨੇ ਆਸਾਵਾਈ ਬਣਨ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਉਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਪਾਦਕ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਐਲ. ਚੰਬਰ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ

ਸ. ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਰਚੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 2 ਮਈ, 2009

ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਦ ਤੇ ਅਸਾਂ ਮਾਹੀ, ਦੋਵੇਂ ਆਪਣਾ ਯਾਰ ਹੰਢਾਈਏ ਜੀ-ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਗਠਜੋੜਾਂ ਵਿਚਲੀ ਭੰਨ ਤੋੜ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿਚ 12 ਰਾਜਾਂ ਦੇ 141 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਲੰਘੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ 55 ਫੀਸਦੀ ਪੋਲਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 2041 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਕਿਸਮਤ ਵੋਟ ਬਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੱਲ 256 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਕੰਸ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੇ ਅਹਿਮ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵੋਟ ਬਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੋਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਦ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ (ਅਮੇਠੀ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ (ਮਾਧਾ), ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਬਾਗੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ (ਮੁਜ਼ਫ਼ੰਡਰਪੁਰ), ਭਾਜਪ ਆਗੂ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ਼ (ਵੰਡਿਸ਼), ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ (ਹਜ਼ੀਪੁਰ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਨਕਸਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਝਾਰਖੰਡ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬੇ-ਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਨਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ ਉੱਤੇ ਵੀ ਝਾਰਖੰਡ 'ਚ ਨਕਸਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਜ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਕਸਲੀ ਬਾਗੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਬੜੇ ਢੰਡੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਇਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੇੜ ਦੌਰਾਨ ਅੰਧਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 20, ਅਸਾਮ ਦੇ 11, ਬਿਹਾਰ ਦੇ 13, ਗੋਆ ਦੇ 2, ਜੰਮੁ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ 1, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ 17, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 13, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 25, ਉੜੀਸਾ ਦੇ 11, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦੇ 2, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 17 ਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ 8 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਜਾਂ ਹਾਰਨ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿਏ ਥੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਉਭਰਦੀ ਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੋਟਿੰਗ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ ਤਿੱਖਾ ਬੋਲ-ਬੁਲਾਰਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਉਲਟ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਫੋਟਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਖਿੱਚੇ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਸੁਰ ਹੋਰ ਤਿੱਖੀ ਤੇ ਉੱਚੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਸੁਰ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਧੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵੇਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਜਨਥਾਤ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਚਕਾਰ ਤੇੜ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜੇ ਉਂਗਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੱਖੇ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਕਲੇਸ਼ ਤਿੱਖਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨੇ ਹੀ ਉਹ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਖਿਸਕਣਗੇ। ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਨੇੜਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਦ ਪਵਾਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੀ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ। ਚੱਖੇ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਆਗੂ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਸਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੱਤੇਈ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਦ ਵੀ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ।

ਉੱਜ ਭਾਵੇਂ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਪਰ ਮਤਭੇਡ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੇ ਚਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਧਾਦੇਵ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਤੈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਜ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਉਭਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਤਦ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਹਮਾਇਤ ਦੇਣਗੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੌਰਚਾ ਅਤੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਗਾਹੂ ਹੈਸੀਅਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਰਦ ਪਵਾਰ, ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ, ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਆਗੂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹਵਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਤੇ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਤੈਆ ਹੋਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਸੁ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ઠાહ-સેટા

ਮੰਦੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ!
 ਅੱਗਾ ਦੇਖ ਕੇ ਝੂਰਨਾ ਪਵੇ ਦਿਲ ਨੂੰ,
 ਮਰਜੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੁ ਜਿਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਏ।
 ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੀ,
 ਇੱਜ਼ਤ-ਪਤਿ ਜੋ ਟੱਬਰ ਦੀ ਕੱਜਦੀ ਏ।
 ਲੋੜਾਂ ਰਥੜ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਧੀ ਜਾਵਣ,
 ਤਰਜੇ-ਜਿੰਦਗੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਗਦੀ ਏ।
 'ਲੇਆ-ਆਫ' ਦਾ ਝੱਲ ਕੇ ਵਾਰ ਤਿੰਖਾ,
 ਕਈ ਡੰਗ ਰੋਟੀ ਵੀ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗਦੀ ਏ।
 'ਪੇਆ-ਚੈਕ' ਨਾਲੋਂ ਹੋ ਗਏ ਬਿੱਲ ਭਾਰੇ,
 ਸਿਰ 'ਤੇ 'ਰੈਂਟ' ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੀ ਵੱਜਦੀ ਏ।
 ਚਿੰਤਾ ਮੰਦੇ ਦੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਈ ਜਾਵੇ,
 ਸੀਮਜੀ ਕੋਈ 'ਸੇਲ' ਨਾ ਹੱਡੀ ਏ।

ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੀ ਖੇਤਰਵਾਦ ਨੂੰ ਉਗਾਸਾ ਦਿੱਤਾ

ਚੋਣ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਮਾਹਰ ਯੋਗਿੰਦਰ ਧਾਰਦ
 ਨੇ ਯੂ.ਪੀ., ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਹੱਬੋ
 ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਦੁਰਗਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉੜੀਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿੱਜਾ ਜਨਤਾ
 ਦਲ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਤੇਤ ਵਿੱਛੋਤੇ ਤੋਂ
 ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਮੁੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਗੂ
 ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਫੰਟਾਂ ਦੀ ਸਨਮਾਨਜਨਕ
 ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਹੂਣੀਆਂ
 ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਮੁਨੇ 'ਤੇ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ, ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ
ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਬਲ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਇਸ ਦਾ ਅਪੇਚ ਰਾਹੀਂ
ਲੋਕ ਰਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਗ੍ਰੰਮਾਗੁਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਗਰ ਤੇਰਨਾ
ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਹੀ ਡੂੰਡੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਉਘੜ ਰਹੀ ਸਚਾਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਿਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣਿਆਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੇ ਛੁਪਾਈ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਨੰਗੀ ਚਿੱਟੀ ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਪੱਛਮੀ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਇਕ ਕੋਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਮਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿਚ ਭਰੀ ਕਰਹਿਰੀ ਵਿਚ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿੱਹਾ ਢਾ ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਦਿਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਇਨਕਲਬੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲੈ ਕੇ ਦਿਤਾ। ਦਿਲਤਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਤਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਜਲੇ ਹੋਣੇ ਆਸਾਦ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਦਿਲਤਾਂ ਅੰਦਰ ਫੈਲੀ ਚੇਤਨਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਰਗਾਂ ਅੰਦਰ ਜੀਰਦੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਇਹੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਚੋਤੇਂ ਚੇਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਪੱਸਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੰਟਾ ਕੱਢਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ, ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੀ ਹੀ ਸੰਚਾਇਜ਼ ਹੈ, ਯੋ ਕੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕ ਆਪਣੇ
ਅਪ ਨੂੰ ਗੁੜ੍ਹੇ ਭਗਵਾਂ ਰੰਗ ਵਿਚ
ਰੰਗੀ ਫਿਰੋ ਤੇ ਦੂਜੀ ਫਿਕੇ ਭਗਵਾਂ ਰੰਗ ਵਿਚਾ ਉਹ ਦਿਨ ਦੁਰ
ਗੁੰਠੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹੋਏ ਸਿਰਾਂ ਵੀ ਪੱਧਰ ਵਿਲੀਕੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਅਤੇ

ਪਰ ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੇਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਬਾਵਤ ਏਜੰਡੇ ਦੀ
ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ (1)
ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਖੜਾ ਹੈ
(2) ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਰਾਜੀਨੀ ਸ਼ੁਕਤੀ ਦੀ
ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ
ਯਤਨ ਕਰਵਾਣਗੀਆਂ (3) ਇਹ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ
ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਗੁੱਟ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਣਗੀਆਂ
(4) ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿੰਡੀ ਅਤੇ ਰਾਜੀਨੀਤਕ ਪੰਧਰ

‘ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲਬੁਤੇ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਾਤਿਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧੇ ਰੇ ਤਕਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਯੋਜਨਾ ਕੰਮਿਸ਼ਨ, ਵਿੱਤ ਕੰਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦਖਲ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਤਿਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿੱਤ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖ਼ਿਲਵਾਡ ਦੀ ਦਰਸਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 356 ਦਾ ਰਸਮੀ ਭੋਗ ਪਾਉਣਾ ਆਦਿ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਰਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਲਦ ਰਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਲੋਕੜ ਚੱਖਟੇ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਧੰਦਲਾ ਰਹੇਗ ਸਿਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਇਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਪਰ ਅਜਿਹਾ ਦਬਾਅ ਬਣਾਏ ਕਿ ਉਹ ਭੁਤਕਾਲ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਦਰਸਤੀ ਕਰੇ। ਸਵਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਜਾਂ ਦੂਰੀ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਵਾਲ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਜਾਂ ਦੂਰੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰਤ, ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨਾ ਬੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਦੂਜਾ ਅੜਗਾਨਿਸਤਾਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦੂਰੋਂ ਫਤਤੀ ਬੁਲਾਉਣਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਖ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸਲਾਮ (ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨਾਲ ਮੱਲੋਂ ਹੀ ਬੋਲੇਤਾ ਇੱਟ-ਖੱਕਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਫਿੱਰਕੂ ਨਫਰਤ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚਲੇ ਸਭਨਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਉਪਰ ਵੀ ਧੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਾਪਰਕ ਸਬੰਧ ਸ਼ਾਰੋਂ ਤਰਫ ਫੈਲਣ।

भारी आकार वालीਆं निसां दे उत्पादन वज्रें
 पंजाब पास एक मात्र विकल्प इह है कि इह अपना
 व्यापार परिस्थितान अडे इस गाहीं पैद्धमी ते मँय ऐसीआ
 दे देसां नाल खेलु। असिहा करके गी पंजाब अपनी
 मिरਜानउमक सँकडी दा मुनासब लाभ उठा सकदा है,
 जां फिर इह मेरी बैद हो के बैठ जावे-असिही गालउ
 जिहडी रिंदउट दीआं पारटीआं दी विदेस नीडी ने पंजाब
 उपर ठोसी होई है।

ਕਾਲੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ

ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰੀਬ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਬਹੁਤ ਮੱਠੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ **ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼੍ਰਮਾ** ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੀ ਨੌਜਵੀਂ ਅਪਨਾਉਣੀ ਸੂਰ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਨਾ-ਬਾਬਰੀ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਫੋਬਰਸ ਵਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 400 ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹਰ ਸਾਲ ਛਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਨ 1982 'ਚ ਸਾਰੇ 400 ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਰਕਮ 9200 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਸੀ, ਜੋ 2006 'ਚ ਵਧ ਕੇ 1 ਲੱਖ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਈ। 1982 'ਚ ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ 21 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਨ 2006 ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਧਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਿਰਫ 2 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗੁਪਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨ 2000 'ਚ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਕਨੋਮਿਕ ਕੋਅਪੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਲੈਪਮੈਂਟ ਨੇ 40 ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਗੁਪਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 35 ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਰਾਜੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 49 ਸਮੱਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਸੁਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਪਤ ਖਾਤਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸੁਚਨਾ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ। ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਹਨ-ਅੰਡੇਰਾ, ਨਿਚੇਨਸਟੀਨ ਅਤੇ ਮੋਨਾਕੋ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਲਗਜ਼ਮਬਰਗ ਸੁਚਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਗੁਪਤ

ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂ.ਬੀ.ਐਸ. ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਵਿਸ ਫਾਈਨੈਂਸੀਅਲ ਮਾਰਕੀਟਸ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੇਸਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਪਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਹੈ, ਇਥੇ ਤਾਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਾਹਿਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਂਕਾਂ 'ਚੋਂ ਨਕਦ ਰਕਮ ਕਚਾਉਣ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਹੁਣ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਤੋਂ ਇਹ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੋਣਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਤੋਂ ਖਬਰਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨੇਤਾਂ ਸਰੋਆਮ ਪੈਸਾ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਗੁਪਤ ਨਕਦੀ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਫੋਬਰਸ ਵਲੋਂ ਇਕ ਟੈਕਸ ਮਿਸ਼ੀਨ ਸਕੋਰ ਵੀ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 2007-08 ਵਿਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਬੋਡ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਧਤਾਧਤ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਟੈਕਸ ਸਰਵੇਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਹ ਛਾਪੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਲਾ ਧਨ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਛੋਟੇ-ਮੌਟੇ ਟਾਪੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਿਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬਿਟੇਨ ਵੀ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਿਟੇਨ ਦੇ 100 ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਅੰਦਰ ਦੇ ਟਾਪੂ ਜ਼ਰਮੀ ਅਤੇ ਗੁਰਨਸੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 50-40 ਫੀਸਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਤੀ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਗੁਪਤ

ਠੰਡਾ-ਠੰਡਾ ਜਿਹਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਚੌਣ ਚਕੱਚ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਹਦ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਆ ਮੰਨੀਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਹੀ ਉਹ ਅਯੋਜਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਅਰਥ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਨ ਵੇਂਬੁ

ਸਨ। ਸੂਰੂਆਤ ਵਿਚ ਆਈਅਰ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਲਿਆਦੁਤਰਈ ਨੂੰ 'ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੁਬਈ' ਬਨਾਉਣ ਜਿਹਾ ਅਵਿਵਹਾਰਿਕ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਨ ਵੇਂਬੁ

ਬਾਹਮਣ ਵਿਰੋਧੀ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਜੋਰ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਬੇਹੋਦ ਸੁਸਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਅਦਭੂਤ ਰੌਣਕ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੋਰ-ਸੋਰ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਖੂਬ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਵਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜੋਰਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਦੌਰ ਚੱਲਦੇ ਸਨ, ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਵਿਅੰਗ ਬਾਣ ਛੱਡੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਿਦਗੀ ਅਤੇ ਸਾਮਜਕ ਵਿਵਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਰਾਜਨੇਤਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਰੀਅਲੈਟੀ ਸੋਅ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਟਕਥਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟੀ.ਵੀ. ਕਥਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਜੋ ਇਕ ਅਜੀਬ ਕਿਸਮ ਦੀ 'ਗੰਭੀਰਤਾ' ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਪਰਪੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ? ਰਾਜਾਸਲ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਅੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸੁੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੋਗੀਅਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚੋਣ ਭਾਸ਼ਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੰਹ ਛੱਟ ਜਾਂ ਨੋਸਿਖੀਆਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਡਿੱਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਰਿਆਦਾਵਾਂ ਉਲੰਘ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਜਿਨੀਆਂ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੇਕਰ ਕੋਈ ਰਾਜਨੇਤਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਾ-ਚੰਗਾ ਕਹਿੰਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਡ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੈ? ਰਾਜਾਸਲ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਅੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਲੋਚਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਉਂ ਵੀ ਦੱਵੇਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਿਮਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਲਿਆਦੁਤਰੀ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਾਸ਼ਾਹਾਰੀ ਬਾਹਮਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਅਈਅਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਅੰਗ ਬਾਣ ਛੱਡੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਅਤੇ ਵੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਭਿਆਨ ਜੀਵਵਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਇਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਵੀਕ

ਆਈ ਭਾਈ ਡੰਗ ਵਾਲਿਆ!

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ‘ਸੀਤਲ’ ਦੀ ਲਖੀ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ‘ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆ?’ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਲਈ। ਛੇਵੀਂ-ਸੱਤਵੀਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੁਸਤ-ਚਲਾਕੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ-ਘੁਣਤਰਬਾਜੀਆਂ ਅਤੇ ਛਲ-ਕਪਟ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੁਰ, ਬਾਲ-ਮਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਿਆਂ, ਮਨ ਵਿਚ ਬੜੇ ਤਿਖੇ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਦੇ ਰਹਿਣੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆ ਜੀ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗ ਪਿਆ—ਇਨਾ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਨੀਤੀਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਸਿਹੁੰ ਡੇਂਗਰੇ ਦੀਆਂ ਮੱਕਾਰੀ ਭਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗਾ? ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੌਹਿਗਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਲਦੇ ਸਿਵੇ, ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਖੇਲ੍ਹ ਸਕੇ? ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨੂੰ ਡੇਂਗਰੇ ਦਾ ਘੋਗਾ ਚਿੱਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ, ਸਾਰਾ ਭਾਣਾ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੁੱਟ ‘ਤੇ ਸਹੀਦੀ ਗਾਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਣ-ਤੱਤੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਡੇਂਗਰੇ ਭਰਾ ਚੰਮ ਦੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘੰਗੇ ਕਿਉਂ ਜਾ ਬੈਠਾ ਸੀ?

ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਸੁਣ੍ਹੇ
ਕੇ, ਭਾਈਆਂ ਜੀ ਨੇ ਮੇਹੁ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕਲਾਵੇ
ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਹਉਕਾ ਭਰਦਿਆਂ ਆਖਣਾ— “ਕਾਕ
ਪੁੱਤ, ਹਾਲੇ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਣੇ
ਦੀ। ਵੱਡਾ ਹੋਏ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣੈ
ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੁੱਤ-ਪੁਣਾ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕ
ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਮ ਬੰਦਾ ਬੱਸ ਹੱਥ ਮਲਦਾ ਈ
ਰਹਿ ਜਾਂਦੈ!” ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਹਵਾਈਆਂ ਉਡਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ।
ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਰਹਨੀ— “ਮੱਲ
ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੁ ਲਈਂ!” ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਕਿਤਾਬ ਨੀਝ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਚੌੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਭਾਈਆ ਜੀ ਸਿੱਖ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈਪਕਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯਥ-ਯੋਗ, ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 'ਡੇਲੀਗੋਟ ਬਣੈ ਸਨ ਤਾਂ ਆਂਛ-ਗੁਆਂਢ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧ ਸਾਡੇ ਘਰੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਆਏ- “ਬਈ ਗਿਆਨੀ ‘ਡੇਲੀਕੇਟ’ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਣ!” ਇੱਜ ਸਾਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਲਗਾਉ, ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਿਆ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੱਧ ਜੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ

ਭਾਈਆ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਰਾਤ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਧੀ!

ਸਮਾਂ ਅਪਣੀ ਤੌਰੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਰਿਹਾ। ਕੌਮ ਵਿਰੁਧ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਰੂਰ
ਦਾ ਇਸ ਦਾ ਲੰਬਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ-
ਹੌਲੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸੁਝਾਰ ਖਾਸਾ
ਖਰਦਾ ਗਿਆ। ਕੌਮ ਬੜੇ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਪੈਂਡਿਆਂ
ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ, ਸਮਾਂ ਲੰਘਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਸਿੱਖ
ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ੁਕਤੀਆਂ ਮੁਹਰੇ ਰਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਖਲੋਣ
ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਦਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਸਮਾਂ
ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ
ਸਿੱਖਇਸ਼ਨ' ਸਿਰਦਾਰ ਕੁਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ
ਕੌੜਾ-ਸੰਚ ਉਚਾਰਨਾ ਪਿਆ—

“ਬਹੁਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਮੱਤ ਗਿੱਟਿਆਂ
ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੱਤ ਸਹੀ
ਟਿਕਾਣੇ, ਭਾਵ ਸਿਰ ਵਿਚ ਆ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਣੋਂ ਰਲ ਕੇ, ਹਥਲੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ,
ਉਸ 'ਸਹੀ ਮੱਤ' ਵਾਲੇ ਨੂੰ 'ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਏਸੰਟ'

ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ
ਵਿਹਤਿਆਂ ਵਿਚ, ਬਾਦਲ-ਦਲ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਾ
'ਅਕਾਲੀ ਮਰਤੀਆਂ' ਫਿੱਟ ਕਰ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਹਰੇ-ਮੁਹਰੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣ
ਕਰਕੇ, ਉਹ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਅਕਾਲੀ' ਹੀ ਦਿਖਦੇ
ਹਨ, ਪਰ ਹੈਣ ਉਹ 1905 ਵਾਲੀਆਂ ਮਰਤੀਆਂ
ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਹੀ! ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ
ਸਮੱਭਤ ਇਹ 'ਅਕਾਲੀ ਤਮਾਸ਼ਾ' ਦੇਖਦਿਆਂ, ਮੇਰੀ
ਵੀ ਧੌਲੀ ਦਾਹੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ
ਭਾਈਆ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹੌਲੀ
ਹੌਲੀ ਮੈਨੂੰ ਪਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ
ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ੍ਰੋਮਣੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਫਿਰ 'ਬਾਦਲ ਦਲ' ਹੁਣ
'ਭਾਜਪਾਈ ਦਲ' ਬਣਦਾ ਅੱਖੀ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ।
ਸੁਝਵਾਣ ਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਬੇਬਸ ਹੋਏ ਦੇਖ
ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ਾਂ-ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ

ਜਾਂ 'ਨਾਸਤਿਕ' ਕਹਿਣੂੰ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।” ਭਾਈਓ, ਪੰਜਾਬ ਸਾਡੀ ਜੰਮਣ-ਭੋਇਂ ਹੈ। ਗਰ

ਉਦੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਂਗ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਲੋੜ੍ਹੇ ਵਧ ਤਿੰਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ, ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਵਾਬਸਤਾ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਅੱਠ ਕੁ ਸਾਲ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਣੀ

ਸੁਰੂ ਹੋਈ। 'ਮੇਰੀ ਮੜ੍ਹੀ ਵੀ ਬਾਦਲ ਨਾਲ
ਸਮਝੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ' ਵਰਗੇ ਪੱਕੇ ਦਾਅਵੇ,
ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜੂਰੀ ਵਿਚ ਸਮਝੋਤੇ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਪੀਲੇ ਪੀਲ ਲੜ੍ਹ ਖਾ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ
ਦੇਖੋ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਤ
ਪਾਲਣ ਲਈ 'ਲੋਤ ਮੁਤਾਬਕ' ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਥਤ
ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਥੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਲਹੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖੋ।
ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਬਣਦੇ ਦੇਖੋ, ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
'ਉਪਰੋਂ' ਫੁਰਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਸੋਭਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਲੱਦ-ਲੱਦਈਆ ਹੁੰਦਾ
ਦੇਖਿਆ। ਭਾੜੇ 'ਤੇ ਢੂਹ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗਾਂ-ਮੱਝ
ਵਾਂਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅੰਗੇ 'ਮਾਲ-ਮੱਤਾ' ਸੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਦੇਖਿਆ। 'ਤਕਤੇ ਦਾ ਸੱਤੀ ਵੀਹੀ ਸੌ' ਪੁਰਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਧਰਮ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਦੇਖਿਆ।
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ-ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਟੱਬਰ
ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਖਾਤਰ, ਪੈਰਾਂ ਬੱਲੇ
ਰੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਦੇਖਿਆ।....ਇਹ 'ਦੇਖਿਆ...
ਦੇਖਿਆ.... ਦੇਖਿਆ' ਵਾਲੀ ਰਟ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ
ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਕੋ ਗੱਲ ਮੁਕਾਬਾ!-ਸੰਨ 1905
ਦੇ ਚੜ੍ਹਾ ਮੌਕੇ ਬਿਪਰਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮ
ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ
ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਸਿੱਖ ਜਾਗਰੂਕ ਸਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਚੁਕਵਾ
ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਸਿੰਜੀ ਹੋਈ ਇਸ
ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਉਪਰ ਭੋਰਾ ਤਰਸ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦਾ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਬਾਬ ਖਤਕ ਸਿੰਘ ਵਰਗਿਆਂ
ਨੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਪਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ
ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦਿਆਂ
ਮਿਥੇ ਸਨ? ਇਕ ਸਮੇਂ 'ਪੈਪਸੂ ਸਟੇਟ' ਦੀ
ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਇਤਫਾਕਾਨੀ ਹੀ ਮਾਮ-ਭਾਣਜਾ
ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ
'ਮਾਮ-ਭਾਣਜੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ' ਆਖਦਿਆਂ ਸੂਹ
ਦੂਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਓ ਯਾਦੇ ਲੋਹੜਾ ਆ ਜਾਏ ਆਹ
ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਇਕੋ ਕਣਬਾ ਛਾਇਆ
ਹੋਇਐ? ਅਸੀਂ-ਤੁਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ 'ਬੋਲੇ ਸੇ
ਨਿਹਾਲ' ਕਰਦੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ! ਕਿਥੇ ਗਿਆ
ਸਾਡਾ ਦਾਦੂ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਤੀਰ ਦੀ ਮੁੱਖੀ
ਨਿਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ? ਕਿਧਰ ਗਏ ਸਾਡੇ
'ਪੰਚ ਪ੍ਰਵਾਨ, ਪੰਚ ਪ੍ਰਾਨ' ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ
ਸਿਧਾਂਤ? ਚਲੋਂ ਥੈਰ, ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ
'ਟੱਬਰ ਪਾਲੁ ਮਹਿਕਮ' ਜਿਹੜੀ ਕੜੀ ਘੋਲਣੀ
ਹੈ ਘੋਲੀ ਜਾਵੇ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਮਾਂ-ਜਥੇਬੰਦੀ
ਸੋਭਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ। ਸੱਤ ਘਰ ਤਾਂ ਕਰਿੰਦੇ ਫੈਣ ਵੀ ਛੱਡ
ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਗੁਰਾਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦ
ਰਹਿਣ ਦੇਣ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ
ਅਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਨਾ 'ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ'

ਚਲਾਉਣ? ਧਰਮ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਤਾਂ ਨਾ ਬਣਾਉਣ

ਤਹਿਰੀਰ ਲੰਬੀ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋ, ਆਪਣੇ ਵਿਖਾਵ
ਵਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲੋਕ-ਸਮਾਜ
ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਲੋਕਤੰਤਰ
ਨਿਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਵੇਟ ਇਕ ਉਹ ਗਵਿਆਰ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ
ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬੱਬੀਖਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੱਪਣੀ 'ਤੇ
ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਸਿੱਖ ਵੇਟਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਗੜ੍ਹ
ਦਾ ਦਰਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ
ਤੇ ਪੰਜਕ ਰਵਾਇਤਿਆਂ ਦੀ 'ਅਪਣਿਆ' ਹੱਦੋਂ ਹੈ
ਹੋ ਰਹੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਛ-ਵੱਛ ਖਾਂਦਾ
ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ
ਸੁਧਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਕੀ ਪੰਜਾਬ
ਵਾਸੀ ਸਿੱਖ ਵੇਟਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਵੇਟ
ਦਾ ਇਸਤਮਾਲ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਾ
ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਗੜ-ਤਿਗੜ ਰੁੱਕੇ ਇਸ 'ਦਲ' ਵਿਚ
ਮੁੜ ਕੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅੰਤੇ
ਖਾਲਸਾਈ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੀ ਹਵਾ ਰੁਮਕਣ ਲੱਗ
ਪਏ? ਲਉ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਸੁਕਤ ਭਰੇ ਸਵਾਲ
ਦਾ 'ਹਾ-ਮੁਖੀ' ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ
'ਲੋਕ ਰੁਚੀ' ਕਹਾਂਹੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਮੈਂ
ਸਵਰਗੀ ਜਥੇਦਾਰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ 'ਵੈਰਾਗੀ' ਦੀ
ਮੂੰਹੋਂ, ਹੋਲੇ-ਮੁੱਹਲੇ ਮੌਕੇ ਹੁੰਦੀ ਅਕਾਲੀ
ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਹੈ-

ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੀਰਜਾਦਿਆਂ ਦਾ ਮੁੜਾ
ਸਕਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬੀਬਿਆਂ-ਰਾਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹਦਾ

ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕਾਲਜ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੁੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ
ਰਲਕੇ ਵਿਗੜ ਗਿਆ। ਐਸ੍-ਪ੍ਰਸਤੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ
ਲਈ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਘਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਬ-ਖਰਚਾ ਮੰਗਾ
ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਿਉ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਸੇ-ਪੱਤੇ ਦੇ
ਲੋਰ 'ਚ ਉਥੀਆਂ ਪਾਈ ਰੱਖਦਾ। ਪਰ ਉਸਦੀ ਮਾਡ
ਵਿਚਾਰੀ ਇਧਰੋ-ਉਧਰੋਂ ਫੜ ਫਤਾ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਟ੍ਰੈਨ
ਜੇਬ ਖਰਚਾ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਢੁੜ੍ਹਲੂ
ਖਰਚੀ ਤੋਂ ਤੁੰਗ ਆਈ ਮਾਤਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਕ ਦਿਨ
ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਭੁਗੂ
ਚਤੁੰਆ ਕਾਲਜੀਏਟ ਕੋਠੇ ਦੀ ਛੱਡ 'ਤੇ ਜਾ ਖਦੂ
ਹੋਇਆ।

ਅਖੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਲੱਗਾ ਰਿਆਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ। ਮਾਰ ਮਾਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਤਰਲੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਬੱਥਾ ਆਉਣ ਲਈ ਮਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੰਗ ਪਿੰਡੂ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਖਰਚਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗਿੱਛੇ ਹੋਏ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਇਹ ਫਾਰਮੈਲਾ ਹੀ ਅਪਨਾ ਲਿਆ। ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਜੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਇੰਨਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ, ਜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਰ ਛੱਡਿ ਉਪਰਾ। ਮਾਤਾ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਂਝ ਹੀ ਉਪਰਾ।

ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਬੰਨਣੇ ਪੈਣ।
 ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਵਲੋਂ ਮਮਤਾ ਦਾ ਨਾਜ਼ਾਇਂਦਿ
 ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਤੰਤ ਕਾਂ ਆਈ ਮਾਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਦਿਨ ਗਵਾਂਦ ਰਾਹਿਦ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰੇ ਜਾ ਫਰਿਆਦ
 ਹੋਈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੁਣ ਕੇ ਜੱਟਾਂ
 ਨੂੰ ਤਰਸ ਆ ਗਿਆ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਮਾਈ ਜਾ

A black and white portrait of a man with a long, full, curly beard and mustache. He is wearing a dark turban, glasses, and a suit jacket over a white shirt. A small brooch is visible on his lapel. In the top left corner of the image frame, there is a white graphic of a hand holding a pen, with a diagonal slash through it, indicating that the image is a copy or a scan.

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਮੁੰਡਾ ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ
ਸੱਦ ਲਈ। ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਜਾਣਾ, ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਜਾਣੇ।
ਪਾੜਾ ਤੇਰਾ ਸੁਧਰ ਜਾਓ। ਦੁਜਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ,
ਉਹੀ ਡਗਮਾ! ਮੁੰਡਾ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਛੱਡ ਉਪਰ।
ਤਹਿਸੁਦਾ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਂਦੇ ਜੱਟ ਆ
ਗਿਆ। ਕੋਠੇ ਖੜਾ ਮੁੰਡਾ ਬੱਲੇ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ
ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਧਰੋਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ
ਜਿਹੀ ਡਗ ਫੜੀ ਜੱਟ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਆਣ ਵਿੜਿਆ।
ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ— “ਲੈ
ਪੁੱਤ, ਮਾਰ ਬੱਲੇ ਛਾਲ, ਜੇ ਆਪਦੇ ਪਿਉ ਦਾ
ਹੋਗਾ?” ਮੁੰਡਾ ਲੱਗ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ
ਜਿਹੀ ਕਰਨ।

ਖੰਬਾ ਮਾਰਦਿਆਂ ਜੱਟ ਫਿਰ ਗਰਜਿਆ—
“ਪਾਂਧਾ ਨਾ ਪੁੱਛ ਬੇਚੁ, ਮਾਰ ਛਾਲ ਛੇਤੀ, ਅੰਜ
ਤੇਰਾ ਈ ‘ਇਲਾਜ’ ਕਰਨ ਆਇਐ!” ਜਥੇਦਾਰ
ਵੈਰਾਗੀ ਜੀ ਬਚੇ ਵਿਆੰਗਮਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ
ਕਹਿੰਦੇ— “ਗਵਾਂਦੀ ਜੱਟ ਦੀ ਢਾਂਗ ਨੇ ਮੀਰਜਾਦਿਆਂ
ਦਾ ਵਿਗਤਿਆ ਮੁੰਡਾ, ਸਿਹੜਾ ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਨੂੰ
ਆਪਣੀਆਂ ਮੌਜ-ਮਸਤੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤਦਾ
ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ‘ਭਿੜੀ ਬਿੱਲੀ’ ਬਣਾ
ਦਿੱਤਾ। ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਘੈਸ ਘੈਸ ਮਹਾ ਦਿੰਤੀ।”

ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਦਿਆਂ
ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦੀ ਕਦੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ
ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਣਾਏ, ਕੁਝ 'ਅਣ-ਕਹਿਆ'
ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦੇ। ਵੈਗਾਗੀ ਜੀ ਦੀ ਉਕਤ
ਨਸੀਹਤਨੂਮਾ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ
ਫਿਟ ਕਰਕੇ, ਪਾਤਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਮਿਥ ਲਉ।
ਹਰੇਕ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੰਥ ਪੰਥ
ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਗੱਦੀਆਂ ਮੱਲਣ ਵਾਲੇ, ਪੰਥ

ਪੱਲੇ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਖਾਗੀਆਂ!
 ਪੰਥ ਦੇ ਨੀਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਨੂੰ 'ਕੈਸ'
 ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇ ਨਹੀਂ
 ਸੁਧਰਦੇ ਤਾਂ ਆਉ ਆਪਾਂ 'ਪੰਥ ਪਤਸ਼ਾਹ' ਨੂੰ
 ਗੁਜਾਰਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਕਿ ਐਤਕੀਂ ਵੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
 ਉਹ ਇੱਣ ਕਰੇ ਕਿ ਅਕਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਆਂਢੀ
 ਆਪੇ ਹੀ ਵਿਹੜੇ ਆਣ ਵੱਡੇ। ਉਸਨੂੰ 'ਵਾਜਾਂ ਨਾ
 ਮਾਰਨੀਆਂ ਪੈਣ ਕਿ ਆਈਂ ਭਾਈ ਡਾਂਗ ਵਾਲਿਆ!

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ

ਇਨ੍ਹਾ ਕੁਝ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ।
ਇਕ ਲੇਖਕ ਦੀ ਜਿੱਦਗੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ
ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਥਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਂਝ
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਾਈ ਰੱਖੋਗੇ।

ਇੰਦਰਜੀਤ ਮੰਗਾ, ਪਿਟਸਬਰਗ

ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਵਰਜਿਤ ਸਨ ਅੱਜ ਉਹ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਪੱਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲਾਂ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਉਤੇ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਇਖਲਕੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਾਮੀਨ-ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਇਕੱਥੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮੁੰਡ-ਕੁੜਾ ਦ ਕਾਨਾਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਤੇ ਝਟ ਡਾਗਾ
ਉਲਾਲ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ
ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਨਸੂਰੀ ਨਾਲ
ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਮਿਸ ਪ੍ਰਯਾ ਜਾਂ
ਇਹੋ ਸਿਹੇ ਹੋਰ ਗਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੱਚਰ ਕਿਸਮ ਦਾ
ਗਾਉਣ ਦੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦ
ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ
ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇੱਕਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ
ਨੂੰ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ
ਵਿਆਹ ਸਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਦੁਜੇ ਨੂੰ ਸਿੱਠਣੀਆਂ
ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ
ਸਾਰੇ ਵਹਿਮ ਭਰਮ ਦੁਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਲੱਚਰ
ਗਾਇਕੀ ਕੋਈ ਅੱਜ ਸੂਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਇਸ ਦੀ
ਗਾਥਾ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਜਗਮਹਨ ਕੌਰ ਨੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ
ਪਹਿਲਾਂ 'ਮੇਰਾ ਬੜਾ ਕਰਾਰਾ ਪੂਦਨਾ' ਗਾਇਆ
ਸੀ ਇਹ ਗੀਤ ਕਿਨਾ ਕੁ ਲੱਚਾ ਹੈ ਸਣ ਕੇ ਹੀ

ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਿਸ ਪੁੱਜਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬਚੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਇਹ ਕਲਾਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਹੈ, ਇਹ ਕੱਢੋਂ ਕਲਾਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਸੋ ਕੋਈ ਕਲਾਕਾਰ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਹਲਕਾ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਦ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਸੰਸਾਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਈਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕਲਾਕਾਰ ਲੋਕ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਰਹਨਾ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਖਗੀ ਗਾਇਥਾਰ ਦਾ ਅੰਲਬਰਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੋਕ ਵਾਲੀ ਐਡ ਵਿਚ ਕੋਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਜਿਹਾ ਦੱਸ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ

ਕਮਲਿਆਂ ਦਾ ਟੱਬਰ

ਲਿਖਤੁਮ ਕਾਲਮ ਵਿਚ 'ਕਮਲਿਆ' ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਣ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵੇਂ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੇ ਘੋਰ ਲਿਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਾਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਭਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗੇ ਸਾਧਾਰਣ ਜਿਹੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਪਣੀ ਮਿਲੀ। ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ

ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਰਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਿੰਦਰੀ ਦਾ ਸਿਹਤਾ
ਹਿੱਸਾ ਤੁਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ
ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ
ਨਿਭਾਅ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ
ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ
ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਡਾਕਟਰਾਇਟ

ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸੀ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲੇ ਦਾ

ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ, ਓਹਾਇਓ: ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਖਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਥੇ ਵੀ ਵੱਸਦੇ ਹੋਣ, ਆਪਣੇ ਮੇਲਿਆਂ-ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਚਾਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੰਗਤਾਈਆਂ ਲੈਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਰਾਈ ਧਰਾਈ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਘਾਲਣਾਵਾਂ ਘਾਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਨਸਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਨ੍ਹੀ-ਬਹਾਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੱਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਿੱਬ-ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਬੀ ਵੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜੰਮੀ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਵੀ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ, ਓਹਾਇਓ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੇਸਨ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ, ਮੇਸਨ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲ ਖਚਾਖ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਅੰਦਰ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸੂਰੂਆਤ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ 'ਦੇਹਿ ਸ਼ਿਵ ਬਰ ਮੋਹਿ...' ਸਬਦ ਦੇ ਗਇਨ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੋਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਰ ਆਈਟਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੁਦ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਵੀ ਖੱਟੀ। ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗੱਭਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਗਿੱਧੇ ਅਤੇ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਡੇਢ ਸੌ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਲਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਮਟਕ ਮਟਕ ਕੇ ਨੱਚਣ ਅਤੇ ਢੋਲ ਦੀ ਥਾਪ 'ਤੇ ਅੰਡੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮਨਸੋਹਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਚੱਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਰੰਗ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਗਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿੱਧੇ-ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਨੱਚ ਨੱਚ ਧੂਮਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ, ਡੇਟਨ ਅਤੇ ਲੁਈਵਿਲ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਡੇਟਨ ਦੀ ਭੰਗੜਾ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂ' ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਏ. ਐਂਡ ਪੀ. ਤੱਖਰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੇ ਸ. ਅਮਰਜਿੰਤ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਵਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਟਿਵਾਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ, ਡੇਟਨ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਯੂ.ਐਸ. ਡੇਵਿਸ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ 'ਪੰਜਾਬਣਾ-ਮਜਾਜਣਾ' ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਟੀਮ ਦੀ ਡੋਲੀ ਪਿਆ। ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਰਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਿੱਧੇ-ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਤੋਂ ਬਲਜ਼ੀਤ ਕੌਰ ਸੰਘ, ਕੈਲਮਜ਼ੂ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ) ਤੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਅਤੇ ਡੇਟਨ ਤੋਂ ਪਵਨ ਨੇ ਬੱਚੇ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਰੱਖ ਕੀਤੀ।

ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਹਾਲ ਤਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਟੀਆਂ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਜ ਉਠਿਆ ਜਾਂਦੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੇ ਅਧੇਰ ਉਮਰ ਦੇ 'ਗੱਭਰੂਆਂ' ਨੇ ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਵੰਨੀਗੀ

ਦੌਰਾਨ ਗੱਭਰਾਂ ਨੇ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਅੰਡੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਠ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਲ ਗਾਇਕ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਿੰਮਾ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਡੂਮਣ ਲਾਈਆ ਹੈ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੈਣ ਵਲੋਂ ਗਾਈ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਡਰਾਮਾ ਪਲੇਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਦਰਸ਼ਕ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਏ। ਅਦਾਕਾਰੀ ਇਨੀ ਚੰਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਰ 21 'ਤੇ)

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸਿਕਾਗੇ ਦਾ 'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ-2009'

ਕੁਝ ਹੋਰ ਝਲਕੀਆਂ

ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਪਾਂਸਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਸੈਰਿਕਨ ਯੂਬ ਕਲੱਬ, ਇੰਡੀਆਨਾ-ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿਮਲ ਬੈਂਸ, ਜਸਪਾਲ ਐਸ. ਜਸੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਗ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਆ ਅਤੇ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ

ਤਸਵੀਰਾਂ: ਦੇਵਿੰਦਰ ਸੰਘ

ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦਾ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ

ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸ੍ਰੀਮੁਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਲੋਂ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸੁਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅੰਖਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਅੰਖਡ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ

ਕੀਰਤਨ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸੀਸਰੀਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਧਰਮ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਵਿਦਿਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਪਗਤੀਆਂ ਸਜਾ ਕੇ ਆਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਗਤੀਆਂ ਸਜਾ ਕੇ ਆਇਆ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਗਤੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਛਾਣ ਹੈ।

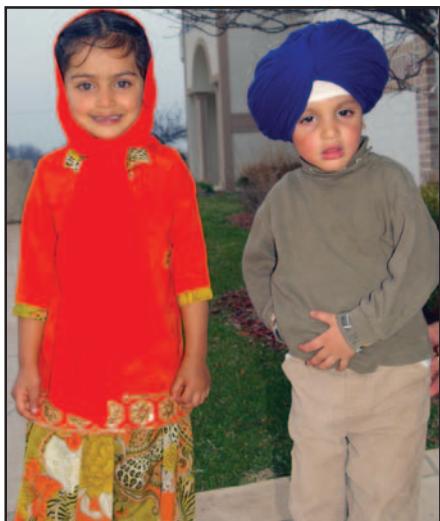
ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਰਮਵੀਰ ਸੰਗਤ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਦਿਆਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵਾਲਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜਾਊਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਧਰਮ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਵਿਦਿਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਪਗਤੀਆਂ ਸਜਾ ਕੇ ਆਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਗਤੀਆਂ ਸਜਾ ਕੇ ਆਇਆ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਗਤੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਛਾਣ ਹੈ।

ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਗੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ

ਕੀਤਾ।

ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ

'ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੌਲਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰਸਮ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੱਡੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਦੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਾਈ ਬਲਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਨੇ

ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਬੀਰ, ਵੰਸ, ਗੁਰਕਿਰਨ ਕੌਰ, ਸਬਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਮੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੋਤ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੋਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੌਰ, ਦਿਲਮੀਤ ਕੌਰ, ਗਗਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਮਨੀ ਕੌਰ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਸਾਈ ਵਿਸਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸ. ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਡਾ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਈ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸ. ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ

ਮਲਕੀਅਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਚੇਚਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੇ. ਐਂਡ ਬੀ. ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਆਮ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ): ਇਹ ਪੱਤਰਕਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੋਰ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੋ ਸਰੂਪ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰੁਮਾਲੇ ਤੋਂ ਇਕ ਫੱਟੇ ਉਤੇ ਆਮ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਂਗੂ ਪਾਂਗੂ ਪਾਂਗੂ ਵੇਖੇ। ਆਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਰੂਪ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵੇਚਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਦਬ-ਆਦਾਬ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਸਰੂਪ ਨਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਦੇ ਸਰੂਪ ਉਪਰ ਵੀ 64.99 ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਚਿੱਟ ਵੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਟੋਰ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਗੁਜਰਾਤੀ ਹੈ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰੂਪ ਬਾਕੀ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਇਕ ਵਾਪਰੀ ਪਾਸੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਆਰੱਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ

ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਿਚਰਡਸਨ ਦੇ ਭਾਈ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਬੀ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਾਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪੂਰੇ ਅਦਬ ਆਦਾਬ ਨਾਲ ਇਹ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਯੂਲਿਸ ਵਿਚ ਪੁੰਚਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਭੁਲ ਬਖਸ਼ਾਈ ਗਈ।

ਇਹ ਸਰੂਪ ਇਕ ਆਮ ਦੁਕਾਨ ਉਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਂਗ ਕਿਵੇਂ ਪੰਚੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਭੇਦ ਹੈ। ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਸਰੂਪ ਲੋੜਿਏ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਉਤੇ ਭਾਈ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਂ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੰਘਸ ਜਥੇ ਬੰਦੀ ਕਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਸਜਣ, ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਆਪ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਭਾਈ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਵਿਖਾਵਾ

ਨਵੀਂ ਵਿੱਲੀ: ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਇਟਲਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਲੱਧੀ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਗਿੱਤੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਐਚ.ਅਰ. ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਖਾਵਾਂ ਕੀਤਾ। 1984 ਦੇ ਦੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਟਾਇਟਲਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਬੀਡੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਮੁਢਲਕ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਾਰੇ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਿੰਘੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਸਟੋਰ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਭੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘੀ ਅਤੇ ਕੋਸਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬ

ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਘਟਣਗੀਆਂ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ

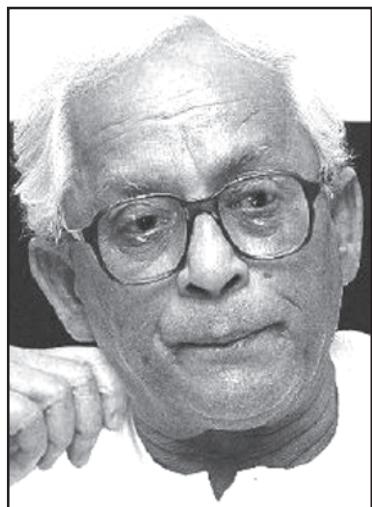
-ਐਮ.ਜੇ. ਅਕਬਰ

ਨੇਤਾ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜਨਤਕ ਸਿੰਦੰਗੀ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ਵਿਖਲੇ ਹੀ ਹਨ। ਜਿੱਤੁੰਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬਹੁਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਮੈਂ ਹੀ ਲਵਾਗਾ ਅਤੇ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠਿਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ'।

ਵਿੰਡਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਖੱਬੋਖੀ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਮੰਨੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਗੀਰ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਸਮੁੱਹਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਹੰਦਾਰ ਦੇ ਪੇਂਡੇ ਵਿਚ ਲਿਪਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਇਦ ਇਹੀ ਵਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਬਕ ਦਿੱਗਜ ਖੱਬੋਖੀ ਨੇਤਾ ਇਨੇ ਹਉਮੈਵਾਦੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿੰਦੰਹੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਖੱਬੋਖੀਆਂ ਦੇ 33 ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਸਨਕਾਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਏ ਹਨ— ਜਿਥੇਤੀ ਬਾਸੂ ਅਤੇ ਬੁਧਾਦੇਵ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ। ਜਥੇਤੀ ਬਾਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇੰਨ੍ਹੀਂ ਨੂੰ ਖੱਬੋਖੀਆਂ ਦੇ ਸਾਸਨਕਾਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹੋਏ-ਡਾ। ਅਸ਼ੋਕ ਸਿੱਤਰਾ ਅਤੇ ਅਸਿਮ ਦਾਸਗੁਪਤਾ। ਮਿਤਰਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਿਧਾਤਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਿਆ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰ ਜਥੇਤੀ ਬਾਸੂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਮਰ ਦੀ ਵਜ਼ੂ ਨਾਲ ਹੀ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਦੇ।

ਬੁੱਧਾਦੇਵ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ

ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਕਾਣੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੌਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਹਾਰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਰਾਜਨੇਤਾ ਇਸੇ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗਹਿਨ ਮੰਬਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਿੱਦਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਗਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਹਾਰ ਲਈ

ਇਕ ਬਕਰਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, 42 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੇਕਰ ਖੱਬਾ ਮੋਰਚਾ 25 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਮਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਵਾਰੀ ਇਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਚੋਣ ਸ਼ੁਰੂ

ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚੇ ਤੈਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੀਜਾ, 42 ਵਿਚੋਂ 25 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 17 ਸੀਟਾਂ ਤ੍ਰਿਵਿਲੁ ਕਾਂਗਰਸ ਗਨਜੋੜ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਵੀ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸੀਟਾਂ ਖਿਸਕਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੋ ਦੋ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਮਸਾਲਮ ਵੈਟਰਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਰੀਬ 35 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਮੁਤਾਬ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੱਬੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵੈਟਰਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਖੱਬੋਖੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮੁਖਰਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿਚ ਸੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਵਿਲੁ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਲੇ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਸਮਝੇਤਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਾਲਮੇਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਪਿਛੇ ਖੱਬੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੱਬੇ ਦਾ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਕੱਟਲ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੱਬੋਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਹੈ।

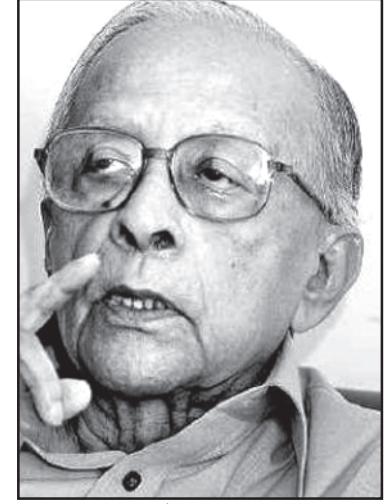
ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੱਬੂ ਸੋਨੇਨ, ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ, ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਅਤੇ

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਕਰ ਇਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ

ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਅੱਜ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ

ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਾਇਦ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਖੱਬੋਖੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਸੰਯੋਗ

ਜ਼ੋਤੀ ਬਾਸੂ

ਉਹ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਖੱਬੇ ਦਲ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕਰਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਸਮੇਂ ਧਰਮ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਮਾਂਵਾਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਟਮੀ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਲਨ ਕਰ ਦੇਵੇ? ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਕੀ ਕਰੇਗੀ?

ਇਹ ਤੈਆਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰੀ ਖੱਬੇ ਦਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕੁਲ-ਮਿਲਾ ਕੇ 40 ਸੀਟਾਂ ਤਾਂ ਲੈ ਰੀ ਜਾਣਗੇ। ਸੁਰਦਾ ਪਾਵਰ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸੰਵੀਕਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਗੈਰ ਭਾਜਪਾ ਸਾਬਕਾਰ ਖੱਬੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣਨੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੁਧਾਦੇਵ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਚਮਤਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਭਾਜਪਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਛੋਟੇ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੱਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਕੂਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ।

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਦ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਗੈਰੀਜ਼ਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ</

ਖੇਤਰੀਵਾਦ ਹੇਠ ਬਦਲ ਰਹੇ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸਮੀਕਰਣ

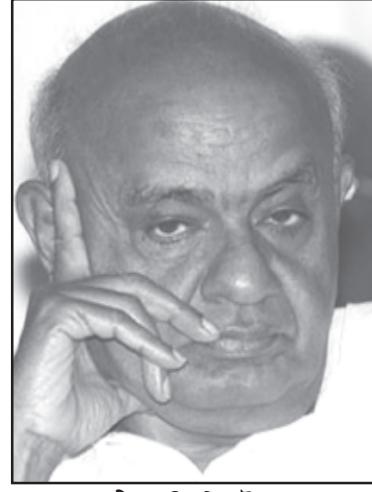
-ਜਿੰਦਗੀ ਪਨ੍ਹੁੰ

ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ-ਛੇਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹਿ

ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ

ਸਿੰਡੀਕੋਟ ਕਾਂਗਰਸ, ਸੁਤੰਤਰ ਪਾਰਟੀ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਜਨ ਸੰਘ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ਾ-ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ

ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੋੜਾ

ਦੇ ਧੱਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਦਲ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤ ਗਈ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ। ਮਹਰੋਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੀਡਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰੱਖ ਸਕੇ ਤੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਖਿਲਬੜ ਕੇ ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੇਗ ਪਾ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਅਗਲੀਆਂ ਦੋ ਚੋਣਾਂ ਫਿਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਝੇ ਜਾਂ ਸਾਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਬਦਲ ਦੀ ਅਣਹੋਦ ਵਿਚ ਲੜੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਹੁੰਝ ਮਾਰ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਬਦਲੀ, ਜਦੋਂ ਬੋਡਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਦੇ ਦਾ ਰੈਲੀ ਪੈਣ ਪਿੱਛੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਿਸਵਾਨਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡੀ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸਿਓ ਪੁਰਾਣੀ ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਛੱਡ-ਛਡਾਈ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਰ ਗਈ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਜਿਹਾ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਪਾਣੀ ਲੱਥ ਚੁੱਕ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਹਾਰਦਾ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖੱਬੇ ਤੇ ਸੱਜੇ ਦੇ ਵਿਚਾਲਿਓ ਜੋੜ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁੰਡੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਉਸ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮੁਖ ਧੂਰਾ ਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਰ ਗਈ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਜਿਤ ਗਈ। ਪਰ ਪਾਣੀ ਹੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਵੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਇਕੋ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੀ ਤੇ ਉਸੇ 'ਚੋਣ' ਨੇ ਕਿਲੇ ਹੋਏ ਚੰਦਰ ਸੇਖਰ ਦੇ ਧੱਤੇ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲਈ।

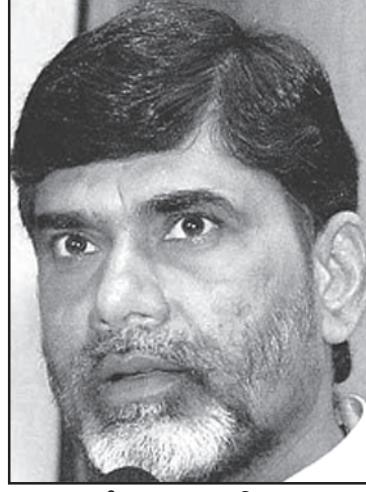
ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਵਾਲੀ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਾਡਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਰਹੇ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਮਹਰੋਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਧਾਰਾਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਸਰੇ ਲਤਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੁਤ ਕੇ ਬੱਚੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਵਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਗਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ' ਅਲਾਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ। ਉਹ ਹਾਰ ਭਾਵੇਂ ਗਏ, ਪਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਈ ਧੜੇ, ਜੋ ਆਪੋ ਵਿਚ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਕਤੇ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਜਨ ਸੰਘ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਝੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਅੰਖਾਂ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੱਗ ਗਈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰ ਆਏ, ਏਨੀ ਗੱਲ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਬਾਕਾਇਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਣਾ।

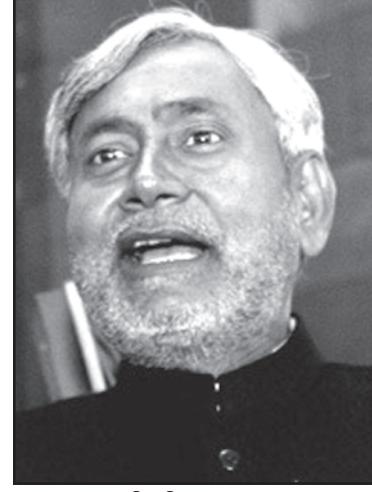
ਚੋਗ ਪਾ ਕੇ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਕਰਨਾਟਕਾ ਵਿਚ ਤੁਅ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਇਕ ਤਕਤੀ ਧਿਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨਾਲ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਵੀ ਮੌਛੇ ਉੱਤੇ ਪਰਨਾ ਰੱਖ ਕੇ ਇਕੱਲੀ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ ਲੱਭਦੀ

ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਤ

ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਕ

ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਅੰਡਿਕਾ ਖੱਬੇਖੱਬੀ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਹੈ।

ਖੱਬੇਖੱਬੀ ਹੁਣ ਉਹ ਖੱਬੇਖੱਬੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਵਕਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਰਦ ਪਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਰਦ ਯਾਦਵ ਤੱਕ ਅੱਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਵੇਲੇ-ਕੁਵੇਲੇ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਤੋਂ ਟਿਊਸਨ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਾਰੈ ਗਨਾਹਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮੌਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੋਤ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਤਾਂ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀ, ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਬਲਾਂਏ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹੋਂ ਫੱਟ ਕੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੀ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਭਾਵੇਂ ਉਦੋਂ ਵਾਲੀ ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਗਵਾਈ ਇਸ ਦੀ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੁਰਜੀਤ-ਵਿਰੋਧ ਉਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਬਾਸੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਤੰਡਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਨੱਕ ਮਰੋਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਤਾਰ ਮਿਲਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਕੇ ਕੁਚੇ ਤੋਂ ਕੁਚੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਕੇ ਰਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਭਰਪੂਰ ਮੇਡਵਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਨੱਕ ਮਰੋਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਤਾਰ ਮਿਲਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਕੇ ਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਭਰਪੂਰ ਮੇਡਵਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਨੱਕ ਮਰੋਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਤਾਰ ਮਿਲਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਕੇ ਰਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਬਾਸੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਤੰਡਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਨੱਕ ਮਰੋਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਤਾਰ ਮਿਲਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਕੇ ਰਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰੂਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਕਮਲ ਨਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਓ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਜਦ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਕਸ਼ਤੋਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਂ ਇਸਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਵਲ ਉੱਗਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪੰਤੁ ਪਿਛਲੇ 40-50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਵੜੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਲਿਕਾਸ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 99% ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਰਖਤ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਕੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਹੀ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਟਾਹਣੀਆਂ ਹੀ ਕੱਟਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਤ੍ਰ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਚੁਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰੱਬੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

‘ਅਬ ਚਲ ਨੀਵ ਧਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਤ-ਨਿਤ ਚੜੇ ਸਵਾਈ’ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਨੀਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਰੱਬੀ ਹੈ, ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ)

ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦੋਰਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ “ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਓ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ”। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ‘ਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਪੰਤੁ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ—

1) ਭੱਟ ਨਰਬਦ ਸਿੰਘ ਜੋ ਭਾਈ ਕੇਸੋ

ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰਤਾ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਨਾਦੇਤ ਸਾਹਿਬ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ:

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ— ‘ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਲੈ ਆਉ,’ ਬਚਨ ਹੋਣ ’ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਆਏ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ-ਨਾਰੀਅਲ ਅੰਗ ਭੇਟ ਰੱਖ ਕੇ ਮੱਖ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬਤ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ— ‘ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਜਾਣਣਾ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਜਾਣੇਗਾ। ਤਿਸ ਕੀ ਘਲ ਬਾਇ ਪਦੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਤਿ ਕਰ ਮਾਨਣਾ।’ ਇਹ ਵਾਰਤਾ ਇਸ ਰਸਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਲਿਖੀ ਗਈ।

2) ਭਾਈ ਸੋਣ ਲਾਲ ਸੂਰੀ ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾਦੇਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ‘ਉਮਦਾਤ ਤਵਾਰੀਖ’। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 1716 ਸੰਨ ਵਿਚ ਲਿਖੀ

ਹੈ। ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ, “ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੋਣਗੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ।”

3) ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ

ਤੱਕ ਰੱਬ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਹਿਆਂ ‘ਤੇ ਚੱਕ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ,’ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬਿਖਾਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੌਵੀਂ ਛੇਂਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਰਾਂ ਪੁਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ, ਇਕ ਦਮ ਕੀਰਤਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਦ ਫਿਰ ਕੀਰਤਨ ਸੂਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਗਿਆਂ ਛੰਦ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣੋ।

ਫਿਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਖ-ਆਸਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, “ਜਿੱਥੇ ਜਾਇ ਬਹੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਾਣ ਸੁਹਾਵਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ।”

5) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਿ ਹੈ:

ਪੇਖੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਬਾਨੁ॥ (ਅੰਗ 1226)

6) ਜਦੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਥੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ‘ਜਿਸ ਪਲੰਘ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਉਸ ਥਾਂ ’ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਭੁੰਜੇ ਆਸਣ ਲਾਵਾਂਗੇ।

ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਸੋਝੀ’ ਪੈ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ “ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਓ, ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ” ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪਈ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : “ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਕਿਛੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਉਪਜਤ ਬਿਨੁ ਬਿਸਾਸ ਕਿਆ ਸੇਖਾ” (ਬਾਈ ਪੜ੍ਹਨਾਲ ਸੁਣਣ ਨਾਲ, ਸਾਂਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਗਰ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਾਂਘ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ— “ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਹਿਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸੇਵੇ ਵੇਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਾਂਘ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਦੇਵੇ ਹਨ।” (ਅੰਗ 1221)। ਫਿਰ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਤੁਂ ਬੜਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੱਖਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕ

ਉਦਾਸੀ ਤੇ ਪਾਸ਼:ਬਨਾਮ ਰਾਜਿੰਦਰ 'ਰਾਹੀ'

ਚਰਚਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕੰਮਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲ ਕੇ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਆਫਰਿਆ ਫਿਰੋ। ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਦਵਾਨ ਮੰਨੀ ਜਾਏ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ 'ਵਿਦਵਤ' ਤੇ 'ਬੈਂਧਿਕਤਾ' ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਾਲ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਮਾਰ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੀਆਂ ਛਿਲਦਾ ਫਿਰੋ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ (ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਰਚਨਾ) ਦੀ ਸੰਪਦਨਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਪਦਕ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਚਾਮਲ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ

ਅਤਰਜੀਤ

ਸੰਪਦਕੀ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਲ-ਜ਼ਲੂਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਦਾਨਸ਼ਵਰਾਂ ਨੇ 'ਉਹ ਜਾਣੋਂ' ਕਿਹੜੇ ਕੇ ਚੁਪ ਵੱਟ ਲਈ ਸੀ। ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਚੁਪ ਦਾ ਇਸ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸੰਤ ਰਾਮ 'ਉਦਾਸੀ' ਅਤੇ ਪਾਸ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਹਨ ਸਨ ਅਤੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਮਕਬੂਲ ਹਨ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਉਦੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਹਨ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਅ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਇਕਦਮ ਕਾਵਿ ਬੁਲੰਦੀ 'ਤੇ ਅੱਪਤਿਆ, ਉਹ ਉਸਦੇ ਸਰੋਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਸਦਕਾ ਸੀ। ਉਦਾਸੀ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਉਤਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਿਆ ਜਿੰਨਾ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉਤਰਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਚੁਕਾਅ ਕੁਝ ਜਾਂ ਬਹੁਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਟੋਨਾਂ ਵਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਲਹਿਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤੱਤ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਜ਼ਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਦਾਸੀ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾ ਆਇਆ। ਜਗਦੇਵ ਸਿੱਖ ਜੱਸੋਵਾਲ ਵਲੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿਚ 'ਬੋਡੀ ਬਹੁਤ ਘੁਰ-ਘੁਰ ਅਤੇ ਦੁਰ-ਦੁਰ' ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਸੈਂਕਿ ਕਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਲਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਰਾਹੀਂ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਦਖੋਈ ਬਹੁਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਡਾ ਸੈਤਾਨ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡਿਰ ਦਿਮਾਗ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਬਦਖੋਈ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਹੋਂ ਕੱਢਵਾ ਕੇ ਆਪ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਸ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ ਖੜ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ, ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਮੁੰਦੇ ਉਛਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਦੋ ਸਥਾਨੀਆਂ ਕਦੇ ਸਮਾਨਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀਆਂ। ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਸਥਾਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਉਪਰ ਅਸਰ ਅਦੰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਤੇਵੇਂ ਜਾਂ ਲੱਚਪੁਣੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾ ਦੇਣੀਆਂ ਕਿਥੋਂ ਦੀ ਮਾਰਕਮੀ-ਲੈਨਿਨੀ ਸੋਚ ਹੈ? ਲੇਖਕ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਦਿਆਨਤਾਰੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ, ਜੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਰਹੂਮ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦੇ ਪੇਂਡੇ ਫਰੋਲ ਕੇ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉਤਰਾਅ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸਭਜੀਤ ਰਚਨਾ ਉਪਰ ਨਿੱਗਰ ਚਰਚਾ ਛੋੜਦਾ। ਇਹੀ ਬਣਾਏ ਉਹ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਪਰਿਪੰਚ ਰਚ ਕੇ, ਇਨਕਲਾਬੀ ਖੇਮੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਪਾਸ ਦੇ ਕੱਦ ਨੂੰ ਛਾਂਗਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ-

"ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ (ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ) ਜੰਮਣ ਭੋਇੰ ਰਾਏਸਰ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਕਸ਼ਬਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕਾ-ਦੂਕਾ ਮੇਲਿਆਂ ਜਾਂ ਸੁਰਧਾਜਲੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਦਾ ਤਕਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 23 ਮਾਰਚ 1988 ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ, ਉਸਦਾ ਸਮਕਾਲੀ

ਪਾਸ ਬਾਰੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜਿਥੇ ਪਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਬੈਂਧਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਹਿਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਛੱਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਅਤਰਜੀਤ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮੰਚ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕਵੀ ਪਾਸ ਜਿਥੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਕਬਲ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸਦੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗ ਹੀਰੋ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਤੁਰਤ-ਫੁਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਬੇਹੁਦਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਟੱਪਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ 'ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕਬਲੇ ਕੀ ਪਾਸ ਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਪ੍ਰਸਤ (ਬੁੱਤ ਪੁਜ) ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਕਤ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ 'ਤੇ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?' ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਬੇਹੁਦਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਟੱਪਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ 'ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕਬਲੇ ਕੀ ਪਾਸ ਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਪ੍ਰਸਤ (ਬੁੱਤ ਪੁਜ) ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਿਧਰੇ ਮਰਦਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁੰਨਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਸਾਨੂੰ ਦਰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਹੁਸਿਆਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਾਲਖ ਪੌਂਡ ਦੀ ਕਰਤੁੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਰੂ ਸਤਵਰਗ, ਸੁਰਜੀਤ ਅਰਮਾਨੀ, ਜਗਰਾਜ ਧੈਲੀ, ਕਰਮਜ਼ੀਤ ਜੋਗਾ, ਗੁਰਦਾਸ ਘਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਮਰਦਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁੰਨਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਸਾਨੂੰ ਦਰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ। ਚੜ੍ਹੀ ਹੁਸਿਆਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਾਲਖ ਪੌਂਡ ਦੀ ਕਰਤੁੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਰੂ ਸਤਵਰਗ, ਸੁਰਜੀਤ ਅਰਮਾਨੀ, ਜਗਰਾਜ ਧੈਲੀ, ਕਰਮਜ਼ੀਤ ਜੋਗਾ, ਗੁਰਦਾਸ ਘਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਮਰਦਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕਬਲੇ ਕੀ ਪਾਸ ਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਪ੍ਰਸਤ (ਬੁੱਤ ਪੁਜ) ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਿਧਰੇ ਮਰਦਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁੰਨਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਸਾਨੂੰ ਦਰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਗੀਸਾਂ! ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਾ ਇਸ ਬੈਂਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਾਂ ਡਾ। ਵਿਸਵਾ ਨਾਥ ਤਿਵਾਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਾ। ਰਵਿੰਦਰ ਰਾਵੀ, ਸੁਮੀਤ, ਸੈਮਲ ਪੱਡਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ) ਜੋ ਉਸ ਫਿਰਦੂ ਜਨੂੰ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਖੋਲੇ, ਮਹਾਨ ਹਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੀ ਹੀਰੋ 'ਤੇ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ?' ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਬੇਹੁਦਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਟੱਪਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ 'ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕਬਲੇ ਕੀ ਪਾਸ ਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਪ੍ਰਸਤ (ਬੁੱਤ ਪੁਜ) ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਿਧਰੇ ਮਰਦਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਆਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮਕਬਲੇ ਕੀ

ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ 'ਚ ਛੁੰਬੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਜਦੋਂ ਘਰਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਚ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਦੁਆਅ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਅੌਰਤ ਤਲਾਕ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦ ਹੁਣ ਉਹਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਬੋਝ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਵਿਚਰੇ ਹਨ। ਅਫੀਮ ਜਾਂ ਭੁੱਕੀ ਪੀਣ ਦੇ ਸੱਕੀਨ ਅਮਲੀਆਂ ਲਈ ਸੋਹਣੀ ਵਹੁਟੀ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਅੱਲਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ‘ਮਾਵਾ’ ਖਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕੰਡੇ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਲੀਆਂ ਦੀ ਕੰਡੇ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਨੇ ਹੀ ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਵਲ ਫੇਰ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਚਾਹ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਚਾਹ ਵਿਚ ਹਰਬਲ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਜੜ੍ਹੀ ਬੁਟੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਬੈਠੇ ਤਰੇਹਠ ਲੱਖ ਚਾਹ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨੀਲੀ ਛਤ ਹੇਠ ਆਪਣਾ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਛਿੱਡ ਭਰਨ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਨੋਗੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅੱਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਸੈਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤਕ ਪੰਜ ਅਰਥ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਲਾਨਾ ਰੁਪਿਆ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਦਾਸ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦੇਣ ਤੇ ਮੰਗ ਵੀ ਉਹੋ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਖੈਰ! ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਹਾਲ ਦੀ ਅੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਚਾਹ ਧਿਆਲਾ ਲਾਹੁਣਾ ਅੱਖਾ ਬਹੁਤ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦਾ ਤੋਹਫਾ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਦੇ ਦਿਲਚਸਪ ਅੰਕੜੇ ਵੇਖੋ
ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਪੱਥੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਂਕੜੇ ਇਹ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਭੋਜਨ ਪੰਜ ਕਰੋੜ
ਅਮਰੀਕੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਸੀਂ
ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਚਾਹ
ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜਿੰਨੀ ਚਾਹ
ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
ਪੰਜ ਅਮੀਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੀਂਦੇ ਨੇ। ਪਰ
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ
ਚਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ
ਵਰਗੇ ਹਮਾਤਡ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਕ
ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਲੰਬੋ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ
ਚਾਹ ਦੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਸੀਲਨਾਂ ਦੇ
ਇਕ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਤੋਂ ਸਿਵਾ
ਇਹ ਚਾਹ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦੀ। ਚੀਨੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ
ਤਿਆਰ ਇਹ ਚਾਹ ਆਮ ਨਾਲੋਂ
ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਗੁਣਾਂ ਮਹਿੰਗੀ
ਹੈ। ਮੰਨੋਗੇ ਕਿ ਇਸ ਚਾਹ ਦੀ
ਕੀਮਤ 1260 ਡਾਲਰ ਯਾਨਿ
ਕਰੀਬ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ
ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਇਕ ਬਰਤਾਨਵੀ
ਨਾਗਰਿਕ ਡੇਵਿਡ ਕਿਲਬਰਨ ਦੇ
ਨਾਲ ਇਸ ਚਾਹ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਹ
ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਗੁਣਾਰਨ
ਅਤੇ ਹਾਨਦੁਨਾ ਗੋਡਾ ਚਾਹ ਬਾਗ ਵਿਚ
ਨਾਰੀਅਲ ਅਤੇ ਦਾਲ ਚੀਨੀ ਦੇ ਦਰਖਤਾਂ
ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਨੋਗੇ ਕਿ ਬਾਣੀ
‘ਜੋ ਸੋਨਾ ਕੁਚਣ ਵਾਂਗ ਇਸ ਚਾਹ ਦੀ

ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਪਿਆਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦਾ
ਵਸੀਲਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਟਲਾਂ ਤੋਂ ਢਾਬਿਆਂ ਤੇ
ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਖੋਖਿਆਂ ਤੱਕ ਵਿਕ ਰਹੀ ਚਾਹ, ਕੱਪ
‘ਚ ਲੁਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਹੈ।

ਚਾਹ ਪੱਤੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰੀ ਏਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਉਝੜਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਧਿਆਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਸੇ ਕਰ ਲਈ ਤਦ ਵੀ ਨੇ 'ਅਸਲੀ ਰੰਗ ਅਸਲੀ ਟੇਸਟ' ਅਤੇ 'ਐਵਰੈਡੀ ਨੇ 'ਤੇਜ਼ ਜੋਸ਼' ਨਾਲ ਚਾਹ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਚਾਹ ਪੱਤੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰੀ ਏਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਉਝੜਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਧਿਆਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਸੇ ਕਰ ਲਈ ਤਦ ਵੀ ਨੇ 'ਅਸਲੀ ਰੰਗ ਅਸਲੀ ਟੇਸਟ' ਅਤੇ 'ਐਵਰੈਡੀ ਨੇ 'ਤੇਜ਼ ਜੋਸ਼' ਨਾਲ ਚਾਹ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਲਾਨਾ ਡਚ ਤੋਂ ਦੇ ਕਿਲੋ ਤੱਕ ਚਾਹ ਪੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਕੱਪ ਚਾਹ ਦਾ ਵਧ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਨੌਂ ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਇਕ ਦਮ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰੀਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ

ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਏ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਥ ਹੋ। ਦਰਸਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਵਿਚ ਇਹੀ ਇਕ ਅੰਕੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਚਾਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਖਲਬਲੀ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਚਾਹ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਯੁੱਧ ਲਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸਾਬਣ ਵਾਂਗ ਟੀ.ਵੀ. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਚਾਹ ਦਾ ਬੇਲਬਾਲਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ‘ਤਾਜ਼ ਚਾਹ’ ਦੀ ਚੇਟਕ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ‘ਵਾਹ ਤਾਜ਼’ ਕਹਿ ਕੇ ਇਕ ਅਭਿਨੋਤਾ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਸਾਲਾਨਾ ਰੁਪਈਆ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਦਾ ਵਿਕਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਖਪਤ ਦੀ ਕਾਲੀ ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਾਹ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਈ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਹੈ। ਪੈਕਿੰਗ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਵੱਧ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਚਾਹ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਚਿਤ ਕੁਆਲਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਾਹ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੈਕਿੰਗ ਚਾਹ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹਨ।

ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਫ਼ਿਸਦੀ ਲੋਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ
ਚਾਰ ਖਰੀਦਣ ਨਾਲੋਂ ਪੈਕਿੰਗ ਵਾਲੀ ਚਾਰ ਖਰੀਦਣ
ਦੇ ਮੁੜੀਦ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਇੰਡੀਆ ਟੀ
ਐਸਮੀਏਸ਼ਨ' ਹੁਣ ਵੱਧ ਆਂਡੇ ਬਣ ਜਾਂ ਦੁੱਧ
ਪੀਣ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਵੱਧ ਚਾਰ ਪੀਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ
ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਕੱਪ ਵੱਧ ਚਾਰ ਦੀ

ਉੱਠਣ ਨਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨ ਬਤਾ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਲ
ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਚਾਹ ਦੇ ਬਾਂਡ
ਵੇਖੋ ਤਾਂ ਬਰੁਕ ਬਾਂਡ
ਲਿਪਟਨ' ਅਤੇ 'ਤਜ ਡਬਲ
ਡਾਇਮੰਡ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੱਧ
ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਹੋ
ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟਾਟਾ
ਟੀ ਨੇ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਲੈਮਿਨੀ 'ਤੇ
ਚੰਦਰ ਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ

ਭਾਰਤੀ ਚਾਹ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਸ਼ਾਦ ਹੈ ਗੀ
ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੁਲ ਦੀਨੀਆਂ ਵਿਚ ਖਪਤ
ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਦਾ ਸਤਾਈ ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼
ਭਾਰਤ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ
ਐਕਸਪੋਰਟ ਕੁਆਲਟੀ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ
ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍਷ੇ ਵਿਚ 1850 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਧੀ ਹੈ।
ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਮੌਤੀ ਚੂਰ ਦੇ ਲੱਭ ਵਾਂਗ'
ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਨਾਫੇ ਦਾ 6 ਤੋਂ 9
ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਤਿਹਾਰਬਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਗਾ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਉਣੋਂਡੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਵਿਚ
ਟਾਟਾ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੈਕਿੰਗ ਟਾਟਾ
ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਵਪਾਰ ਹੀ ਟਾਟਾ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ
ਹੈ, ਚਾਹ ਤੋਂ ਛੱਡੋ ਕਾਣ ਬੁਰੇ
ਵੱਟੇ ਵਿਕਣ ਵਾਲਾ ਲੂਣ
'ਟਾਟਾ' ਨੇ ਗੀ ਸੌਨੇ ਦੇ
ਭਾਅ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਫਲ
ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਣਾ ਕੇ
ਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਾਂ ਵਿਚ
ਸਦਲ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜੁਗ ਧਿਆਨ ਨਾਲ
ਵੇਖਿਓ ਕਿ ਆਏ ਦਿਨ
ਚਾਹ ਪੀਣ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ
ਸੁਆਦ ਬਦਲਦਾ ਹੀ ਚਲਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ 'ਟੀ
ਬੈਗ' ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਤੋਂ
ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਹਿੜਿਆਂ ਤੱਕ ਚਲੇ
ਗਏ ਹਨ। ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿ 'ਟੀ

ਬਗ ਨਾਲ ਅਸਾ ਕਗਣਾ ਵਾਲ ਗਲਸ
ਜਾਂ ਗੁਰੂਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ
ਨਾਲ ਯੂਰਪੀ ਤਾਜ 'ਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ
ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਾਜ
ਮਹਿਲ ਨੇ 'ਡਿਪ ਡਿਪ ਡਿਪ' ਨਾਲ ਇਸੇ ਖੇਤਰ
ਵਿੱਚ ਪੜਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਅੰਕੜੇ ਇਹ ਵੀ ਕਰਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਏ
ਦਿਨ ਚਾਹ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਗ੍ਰਾਫ ਵਧਦਾ ਹੀ ਜਾ
ਰਿਗ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ 1989 ਤੱਕ 8050 ਲੱਖ
ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਚਾਹ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਕਈ
ਹਜ਼ਾਰ ਲੱਖ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖਰੇਵੀਂ
ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਲਾਦੇਨ ਦੇ ਮਕਾਬਲੇ

गली-बाती

ਐਸ. ਅਸ਼੍ਵੇਕ ਭੌਰਾ

ਫੋਨ: 925-752-8025

ਵਾਂਗ ਚਾਹ ਉਤਪਾਦਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਂਡ ਯੁੱਧ ਤਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਾਈਸਟ ਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਅਰਜੀ ਅਤੇ ਸੂਰਾਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੌਮਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਚਾਹ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇਹ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ 'ਜੀਓ ਮੇਰੇ ਲਾਲ' ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਚਾਹ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਸੁਆਦ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਖਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਦਾ ਸਤਾਈ ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕੁਆਲਟੀ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍਷ੇ 1850 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਮੌਤੀ ਚੂਰ ਦੇ ਲੱਡੂ ਵਾਂਗ' ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ 6 ਤੋਂ 9 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਚਾਹ ਅਤੇ ਬਲੈਂਡ ਕੀਤੀ ਚਾਹ
ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ
ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ
(ਡਬਲਯੂ.ਐਚ.ਏ.) ਇਹ ਦੁਹਾਈ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਕਿ ਕੇ ਚੱਗ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਮਕਾਬਲਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ

ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਚਾਰ ਮੁੰਕੀਮਲ ਹੁਪ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਬਣ
ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਚਾਹ ਦਾ ਇਕ ਕੱਪ ਵਾਧੂ
ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌ ਵਾਰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜ਼ਗਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਓ ਕਿ ਸਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਤਭਲਾ ਵਾਦਰ ਜਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਵਾਹ
ਤਾਜ਼' ਨਾਲ ਚਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਪਰ ਕਈ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਿਆਂ ਚਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਰੁੜ
ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਰ। ਆਸਾਮ ਤੇ ਦਰਜ਼ਾਲਿੰਗ ਦੇ ਚਾਹ
ਬਾਗਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਰਬ ਦੇ ਤੇਲ ਖੂੰਹਾਂ
ਵਾਂਗ ਚਾਹ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ।
ਦੇਸ਼ ਦਾ ਛਿੰਡ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਸੀਦਾਰ ਵਾਂਗ ਚਾਹ
ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਣਕ
ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰੱਖਣਗੀਆਂ,
ਸਗੋਂ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਚਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟ ਹੀ
ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਖੈਰ! ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੁੰਡੀਆਂ ਚਾਹ ਦੇ ਸਮੰਦਰ ਵਿਚ ਤੈਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਸੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹਣ ਸਾਡੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ

ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਿਹਾਰੁ ਵਿਚ ਆਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਅਹ ਵਿਚ 'ਮਲਿਆਈ ਉਪਰੰਤ ਚਾਹ' ਕੀ ਹੈ? ਇਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧੀ ਤੋਰਨ ਦੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਿਚ ਚਾਹ ਪੀਣੀ ਤੇ ਪਿਆਉਣੀ ਇਕ ਸ਼ਗਨ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ 'ਚਾਹ ਚੰਦਰੀ ਨੇ ਪੱਟ ਸੁੰਟਿਆ' ਤੋਂ ਖਿਡਾ ਨਹੀਂ ਛਡਾ ਸਕਦੇ।

NirpalKaur.com

ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ

A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD

ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਾਨ

VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਆਮਿਰ ਬਣੇ ਸਿਹਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਐਕਟਰਾਂ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ 'ਗਸ਼ਨੀ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੀ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਗਸ਼ਨੀ' ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਸਤ ਦੁਰਸ਼ਤ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਐਕਟਰ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫਿਟ ਬਾਡੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਸ਼ਾ ਸਲਾਹ ਵੀ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਮਿਰ ਨੇ ਸਿਸ਼ਾ ਐਕਟਰ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਹਨ ਆਪਣੇ ਸੱਲ ਭਰਾ।

ਮੱਲਿਕਾ 'ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਾਲ ਦੀ ਪਬੰਦੀ

ਭਾਵੇਂ ਮੱਲਿਕਾ ਸੇਰਾਵਤ ਕੋਲ ਬਹੁਤੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਫਸੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜ ਕਲ ਉਹ 'ਸਟੂਡੀਓ-18' ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਉਲੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੱਲਿਕਾ ਨੇ 'ਸਟੂਡੀਓ-18' ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਮੈਸਕਿਊਰੇਡ' 'ਚ ਅਭਿਨੈ ਲਈ ਐਡਵਾਂਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਲਏ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਕੁੰਦਨ ਸਾਹਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸ 'ਤੇ' ਦਿ ਇੱਡੀਅਨ ਮੌਜੂਦ ਪਿਕਚਰਜ ਪੋਡਿਊਸਰਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਨੇ ਮੱਲਿਕਾ ਨੂੰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵੈਸਟਰਨ ਇੱਡੀਆ ਸਿਨੇ

ਇੱਧਲਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰ ਹਹਿਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਮੱਲਿਕਾ ਦੇ ਭਰਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਵਿਕਰਮ ਲਾਂਬਾ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਲਿਕਾ ਨੇ ਸਿਨੇ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਆਰਟਿਸਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਪਸ 'ਚ ਬੈਠਕ ਕੇ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਸੁਲਭਾਉਣਾ ਵਿਵਾਦ ਨਾ ਸੁਲਭਣ 'ਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਉਸ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤਾਂ ਮੱਲਿਕਾ ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸ 'ਤੇ' ਦਿ ਇੱਡੀਅਨ ਮੌਜੂਦ ਪਿਕਚਰਜ ਪੋਡਿਊਸਰਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਨੇ ਮੱਲਿਕਾ ਨੂੰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਵਾਹਾਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਮਾਂ-ਪਿਛ ਦੀ ਸਿਆਣੀ ਧੀ ਬਣ ਰਹੀ ਬਿਪਾਸਾ

ਬਿਪਾਸਾ ਬਾਸ ਜਿਥੇ ਆਪਣੀ ਸਾਂਵਲੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਭਿਨੈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਖਦੂੰ ਇਕ ਸਿਆਣੀ ਧੀ ਵੀ ਸਿੱਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਪਾਸਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਰਿਗਟ ਇਕ ਮਹਿਨੇ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੈਰ 'ਤੇ' ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਚੱਹੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਭਣ 'ਤੇ' ਬਿਪਾਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਮਹਿਨੇ ਦੀ ਸੈਰ 'ਤੇ' ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕ ਮਹਿਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਨੇ ਛੱਡੀ ਕਰਨ ਦੀ ਫਿਲਮ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਨੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਕਰਨ ਜੋਹਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਰਨਾਂਥੇਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨ ਜੋਹਰ ਨੇ ਸ਼ਬਾਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰੀਅਰ ਮਾਈ ਨੈਮ ਇਜ਼ ਖਾਨ' 'ਚ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਾਨਾ ਨੇ ਵੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੌਛੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਬਾਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਾਹਾਨਾ ਕਰਨ ਜੋਹਰ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਲੀਡ ਰੋਲ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਬਸ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼ਬਾਨਾ ਕਰਨ ਜੋਹਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਮਰਥਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਉਦੋਂ ਕਰਾਂਗੀ ਜਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹਰਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਾਲੇ ਮੌਜ ਮੇਲਾ

ਪ੍ਰਿਟੀ ਇੱਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੇ ਇਸ ਮੌਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਲੁਡ ਉਹ ਹੀ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਖੁਦ ਪ੍ਰਿਟੀ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੀਗ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬਿਸਨੈਸ ਵੈਸਨ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਨੇਸ ਵਾਡੀਆ ਇਸ ਟੀਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲੀ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਪ੍ਰਿਟੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਟੀਮ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੁਰਨੈਪੈਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਤਮਾਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਫਿਲਮੀ ਸਰਗਰਮੀ ਕਿਤੇ ਪਿੱਛੇ ਛੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੂੰਬੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੀਡੀਆ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਮੈਡਿਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਆਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਵੱਡੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿਚ ਲਾਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਅੰਧਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੰਯੋਗ ਕਰੋ। ਪਿਛਲੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੀ ਨੀਲਾਮੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਲਾਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਨੀਲਾਮੀ ਦੋਰਾਨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲਾਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਈ, ਤਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਲਗਦਾ ਹੈ ਲਾਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨੀਲਾਮੀ ਲਈ ਸੂਭ ਮੰਨਦੇ ਹੋ।' ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹੌਂਗ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲੋਕੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਇਸ ਰੰਗ ਦੇ ਕਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਆਦਾ ਸੀਰੀਅਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਸਤ ਸ਼ਹਾਹ ਦੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਨੂੰ ਸੁਰੂ-ਸੁਰੂ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਫਿਤਰਤ ਪਾਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚੈਲੰਜ ਵਾਂਗ ਲੈਂਦੀ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਕਿੰਗਸ ਇਲੈਵਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੁਝ ਸੱਚ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਆਖਰੀ ਚਾਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਇਹ ਫਾਈਨਲ ਤਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ ਭਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਡਾਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜੋਸੈ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਦਿੱਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੁਝ ਸੱਚ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਆਖਰੀ ਚਾਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ 'ਰੋਮ' ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਚੰਗੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਕਤ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਨੇਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤੀਮ ਦਾ ਗਲੈਂਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੜ੍ਹੀ ਹਾਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨੇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਸਾਮੇਂ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ ਰੱਖ ਰਿੱਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਸਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਸ ਰੋਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ, ਪਰ ਲੋਕ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਨਹੀਂ ਆਏ।

ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਨੇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਆਈਆਂ ਅਲਗਾਵ ਦੀ ਬਖਰਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੁਜੇ ਮਰਦ ਦੇ ਸੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮੀਡਿਆ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹਾਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨੇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਅਲਗਾ

www.Livebollywoodshows.com &
MGM Communications

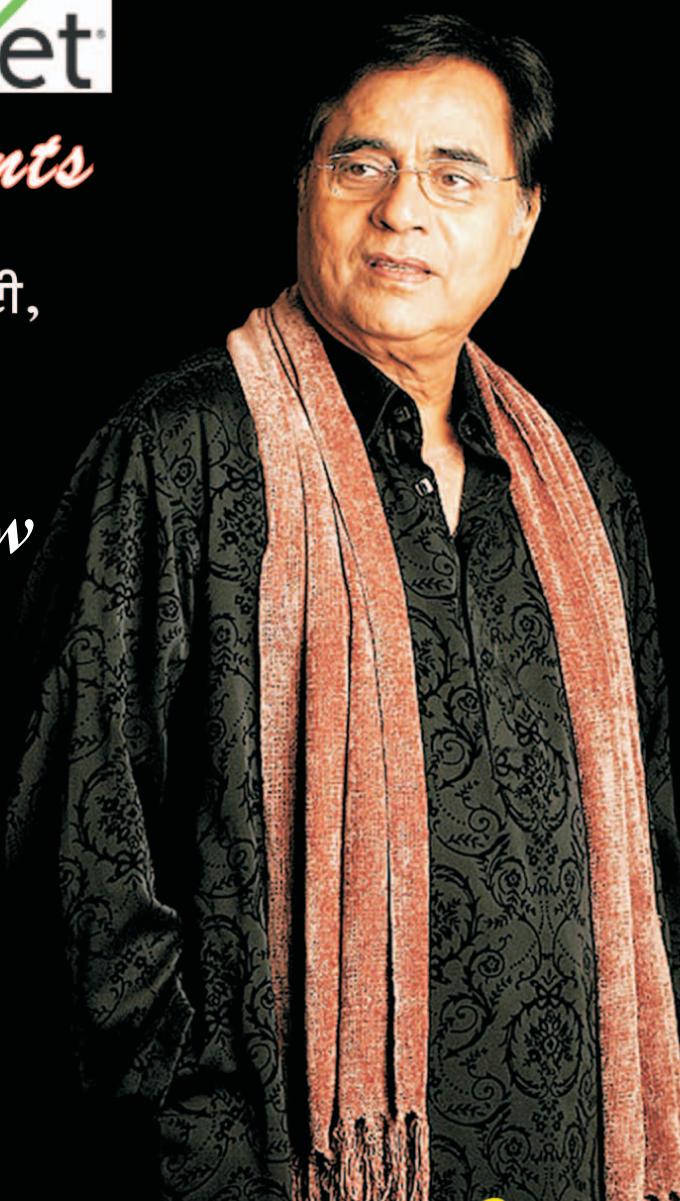

cricket
Presents

ਢਾਈ ਦਿਨ ਨਾ ਜਵਾਨੀ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ,
ਕੁੜੀ ਮਲ ਮਲ ਦੀ...

*May be his last show
in the USA*

\$35 Tickets
All Sold Out

www.shows2u.com

www.fashionbhai.com

Live in Concert

THE LEGEND

Jagjit Singh

May 15th 2009 @ 8.30 pm

ODEUM SPORTS & EXPO CENTER

1033 N. Villa Ave. Villa Park, IL 60181

TKTS: VIP, \$100, \$75, \$55, \$35

Al-Mansoor Video 773-764-7576	Atlantic Video 773-338-3600	Raj Grocers 847-364-5447	Annadata 630-233-2525
Quick Pantry (Lambord) 630-268-9574	Quick Pantry (Woodridge) 630-960-4266	Milwaukee Indian Groceries & Spices 414-771-3535	
Khalid Indo & Pak Grocery Store 630-539-4078			
Jai Hind 847-490-9855	Atmiyaplaza 630-213-2222		

Punjab Sports Club

Kalamazoo-Battle Creek (MI)

Proudly Presents

VALSAKHII NIGHT 2009

On

Saturday May 9th, 2009

From 6 pm - Midnight

At

Lakeview Middle School Auditorium

300 South 28th Street, Battle Creek, MI 49015

From 94 East :

Exit # 95, turn left on Helmer, right on Columbia Ave, right on 28th St.

From 94 West:

Exit # 95, turn right on Helmer, right on Columbia Ave, right on 28th St.

Special Attraction:

Nachdi Jawani Bhangra Group
&
Bal-E Lasara
"Tohar Punjabian Di"

TORONTO

ਕੰਧ ਟੱਪਣੀ ਬੇਗਾਨੀ, ਹੁੰਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਬੂਹਾ ਵੇਖ ਨਾ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੇੜੀਏ... ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਗੱਭਰੂ, ਨਾ ਛੇੜੀਏ, ਕਦੇ ਨਾ ਛੇੜੀਏ...

Further Information Contact:

Free Entry

Harpal Singh 269-601-0034
Birinderjit Singh Khiva 269-217-3981
Harpreet Singh 508-572-0300
Inderjit Singh Sohi 269-217-6773
Charanjeet Singh 269-506-6678
Hardev Singh Liddar 269-372-3915
Manjeet Singh 269-876-0394
Hardeep Singh 269-209-8369
Gurmukh Singh 269-317-0639

Karnail Singh 269-962-3204
Gurpreet Singh 559-318-6359
Kulbir Singh (Babbi) 269-207-1134
Khem Singh 269-806-6831
Tirath Singh 989-205-7099
Pawanjeet Singh 269-986-2221
Sukhi Singh 517-914-8677
Harmandeep Singh Bawa
616-516-0626

Free Food